A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (első tanács)

2016. július 5.*

„Európai uniós védjegy — Törlési eljárás — MACCOFFEE európai uniós szóvédjegy — McDONALD'S korábbi európai uniós szóvédjegy — A 207/2009/EK rendelet 53. cikke (1) bekezdésének a) pontja és 8. cikkének (5) bekezdése — Védjegycsalád — A korábbi védjegy megkülönböztető képességének vagy jóhírnevének tisztességtelen kihasználása — Törlés”

A T-518/13. sz. ügyben,

a **Future Enterprises Pte Ltd** (székhelye: Szingapúr [Szingapúr], képviseli kezdetben: B. Hitchens, J. Olsen, R. Sharma, M. Henshall solicitors és R. Tritton barrister, később: B. Hitchens, J. Olsen, R. Tritton és E. Hughes-Jones solicitor)

felperesnek

az **Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO)** (képviseli: L. Rampini, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

a másik fél az EUIPO fellebbezési tanácsa előtti eljárásban, beavatkozó a Törvényszék előtti eljárásban:

a **McDonald's International Property Co. Ltd** (székhelye: Wilmington, Delaware [Egyesült Államok], képviseli: C. Eckhartt ügyvéd),

az EUIPO első felebbezési tanácsának a McDonald's International Property Co. és a Future Enterprises közötti törlési eljárással kapcsolatban 2013. június 13-án hozott határozata (R 1178/2012-1. sz. ügy) ellen benyújtott keresete tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács),

tagjai: H. Kanninen elnök, I. Pelikánová (előadó) és E. Buttigieg bírák,

hivatalvezető: A. Lamote tanácsos,

tekintettel a Törvényszék Hivatalához 2013. szeptember 23-án benyújtott keresetlevélre,

tekintettel az EUIPO-nak és a beavatkozó félnek a Törvényszék Hivatalához 2014. január 22-én benyújtott válaszbeadványára,

tekintettel a Törvényszék Hivatalához 2014. július 1-jén benyújtott válaszra,

* Az eljárás nyelve: angol.

tekintettel a beavatkozó félnek a Törvényszék Hivatalához 2014. november 24-én benyújtott viszonválaszára,

a 2016. február 2-i tárgyalást követően,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 2008. október 13-án a felperes, a Future Enterprises Pte Ltd a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK módosított tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.) (helyébe lépett az európai uniós védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet [HL 2009. L 78., 1. o.]) alapján európai uniós védjegy lajstromozása iránti kérelmet nyújtott be az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalánál (EUIPO).

2 A lajstromoztatni kívánt védjegy a MACCOFFEE szómegjelölés volt.

3 A bejelentést a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, felülvizsgált és módosított, 1957. június 15-i Nizzai Megállapodás szerinti 29., 30. és 32. osztályba tartozó árukkal kapcsolatban tették, amelyek az egyes osztályok vonatkozásában az alábbi leírásnak felelnek meg:

– 29. osztály: „Hús, hal, baromfi és vadhús; húskivonatok; tartósított, fagyasztott, szárított és főtt gyümölcsök és zöldségek; zselék, lekvárok (dzsemek), kompótok; tojások, tej és tejtermékek; étkezési zsírok és olajok; tejkészítmények; tejszín [tejtermék]; tejszínhab; tejszínes (tejalapú) italkészítmények; tejes pudingok; joghurtok; rágcsálnivalók; gyümölcsös rágcsálnivalók; burgonyából készült rágcsálnivalók; burgonyachipsek; tejalapú vagy tejtartalmú italok; tejes turmixok”;

– 30. osztály: „Kávé, tea, kakaó, cukor, rizs, tápióka, szágó, pótkávé; lisztek és más gabonakészítmények, kenyér, péksütemények és cukrászsütemények, fagylaltok; méz, melasz; élesztő, sütőpor; só, mustár; ecet, fűszeres mártások; fűszerek; jég; kekszek; reggeli gabonapelyhek; fagyasztott cukrászsütemények; sós kekszek; fagyasztott joghurtok; fagylaltok; perecek; szirom alakú édességek; cukrászsütemények; csokoládérudak; mentaízű savanyúcukorkák, csokoládé; csokoládés édesség; sütemények; muffinok; pattogatott kukorica; burgonyából készült rágcsálnivalók; sós rágcsálnivalók; kukoricachips; tortillák; sütemények; kenyér; töltött szendvicsek; wrapok (szendvicsek); melegszendvicsek; desszertek, pudingok; instant kávé; instant kávékészítmények; kávébab; őrölt kávé; jeges kávé; tejeskávé; tejes kakaóitalok, csokoládéitalok, kávé és kávéalapú italok, kakaó és kakaóalapú italok; teaalapú italok; tea, nevezetesen ginzengtea, fekete tea, Oolong tea, árpatea és árpalevéltea; gyümölcstea; (nem gyógyászati célra szánt) gyógyteák; jeges tea”;

– 32. osztály: „sörök; ásványvizek, szénsavas vizek és egyéb alkoholmentes italok; gyümölcsitalok és gyümölcslevek; szörpök és italok készítésére szolgáló más készítmények; ízesített gyümölcsből készült, teás vagy kávés üdítőitalok (amelyek nem tartoznak más osztályokba); ízesített teás vagy kávés alkoholmentes italok (amelyek nem tartoznak más osztályokba)”.

4 A bejelentést a *Közösségi Védjegyértesítő* 2009. január 12-i 1/2009. számában tették közzé, és a MACCOFFEE szómegjelölést 2010. január 29-én a fenti 3. pontban említett valamennyi áru tekintetében 7307382. szám alatt európai uniós védjegyként lajstromozták.

5 2010. augusztus 13-án a McDonald's International Property Co. Ltd kérelmet terjesztett elő a vitatott védjegynek az árujegyzékben szereplő áruk tekintetében történő törlése iránt.

6 A törlési kérelem a következő korábbi védjegyeken alapult:

– az 1996. április 1-jén bejelentett és 1999. július 16-án 62497. számon lajstromozott McDONALD'S európai uniós szóvédjegy a 29., 30., 32. és 42. osztályba tartozó áruk és szolgáltatások vonatkozásában;

– a 2006. április 18-án bejelentett és 2007. július 20-án 5056429. számon lajstromozott McFISH európai uniós szóvédjegy a 29. és 30. osztályba tartozó áruk vonatkozásában;

– a 2005. október 24-én bejelentett és 2007. április 20-án 4699054. számon lajstromozott McTOAST európai uniós szóvédjegy a 29., 30. és 43. osztályba tartozó áruk és szolgáltatások vonatkozásában;

– a 2005. július 27-én bejelentett és 2006. augusztus 7-én 4562419. számon lajstromozott McMUFFIN európai uniós szóvédjegy a 29., 30. és 43. osztályba tartozó áruk és szolgáltatások vonatkozásában;

– az 1999. november 19-én bejelentett és 2001. június 11-én 1391663. számon lajstromozott McRIB európai uniós szóvédjegy a 29. és 30. osztályba tartozó áruk vonatkozásában;

– az 1998. június 30-án bejelentett és 1999. szeptember 8-án 864694. számon lajstromozott McFLURRY európai uniós szóvédjegy a 29. osztályba tartozó áruk vonatkozásában;

– az 1996. április 1-jén bejelentett és 1998. augusztus 4-én 16196. számon lajstromozott CHICKEN McNUGGETS európai uniós szóvédjegy a 29. osztályba tartozó áruk vonatkozásában;

– az 1996. április 1-jén bejelentett és 1998. február 2-án 16188. számon lajstromozott McCHICKEN európai uniós szóvédjegy a 30. osztályba tartozó áruk vonatkozásában;

– az 1996. április 1-jén bejelentett és 1997. december 19-én 15966. számon lajstromozott EGG McMUFFIN európai uniós szóvédjegy a 30. osztályba tartozó áruk vonatkozásában;

– az 1996. április 1-jén bejelentett és 1999. október 27-én 15941. számon lajstromozott McFEAST európai uniós szóvédjegy a 30. osztályba tartozó áruk vonatkozásában;

– az 1996. április 1-jén bejelentett és 1998. december 22-én 62638. számon lajstromozott BIG MAC európai uniós szóvédjegy a 29., 30. és 42. osztályba tartozó áruk és szolgáltatások vonatkozásában;

– a 2005. február 1-jén bejelentett és 2006. április 11-én 4264818. számon lajstromozott PITAMAC európai uniós szóvédjegy a 29., 30. és 42. osztályba tartozó áruk és szolgáltatások vonatkozásában;

– és a McDonald's közismert korábbi német védjegy a 29., 30., 32. és 43. osztályba tartozó áruk és szolgáltatások vonatkozásában.

7 A beavatkozó fél által hivatkozott indokok a 207/2009 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontjával, 8. cikke (2) bekezdésének c) pontjával és 8. cikkének (5) bekezdésével összefüggésben értelmezett, ugyanezen rendelet 53. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt okok.

8 A felperes – egyben a vitatott védjegy jogosultja – kérelmére a beavatkozó felet a 207/2009 rendelet 57. cikkének (2) és (3) bekezdésével összhangban felhívták a kérelme alapjául szolgáló korábbi védjegyek tényleges használatának igazolására.

9 2012. április 27-i határozatával a törlési osztály a 207/2009 rendelet 8. cikkének (5) bekezdésével értelmezett 53. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján teljes egészében érvénytelennek nyilvánította a vitatott védjegyet, méghozzá kizárólag a 62497. számon lajstromozott McDONALD'S korábbi európai uniós szóvédjegy alapján, azzal az indokolással, hogy a McDONALD'S védjegy által hosszú ideje megszerzett jóhírnévre és arra tekintettel, hogy az érintett vásárlóközönség képzetében kapcsolat áll fenn közte és a vitatott védjegy között, fennáll annak komoly veszélye, hogy a vitatott védjegy alapos ok nélkül történő használata tisztességtelenül kihasználja a McDONALD'S védjegyet.

10 2012. június 26-án a felperes a törlési osztály határozata ellen a 207/2009 rendelet 58–64. cikke alapján fellebbezést nyújtott be az EUIPO-hoz.

11 2013. június 13-i határozatával (a továbbiakban: megtámadott határozat) az EUIPO teljes egészében elutasította a felperes fellebbezését, lényegében egyetértve a törlési osztály érvelésével, amely szerint a jelen esetben a 207/2009 rendelet 8. cikke (5) bekezdésének valamennyi alkalmazási feltétele teljesül. E tekintetben azt állapította meg, hogy a McDONALD'S védjegy a gyorséttermi szolgáltatások vonatkozásában jelentős jóhírnévvel rendelkezik. Azon releváns tényezőkkel kapcsolatban, amelyek lehetővé teszik annak megítélését, hogy az Európai Unión belüli nagyközönség, amely a beavatkozó fél által nyújtott gyorséttermi szolgáltatásokat is igénybe veszi, kapcsolatot teremthet-e az ütköző védjegyek között, először is ismertette, hogy az ütköző védjegyek hasonlóak, másodszor, hogy a McDONALD'S védjegy által szerzett jelentős jóhírnév étlapon szereplő tételek, illetve élelmiszerek nevének a „mc" előtaggal való összekapcsolásra is kiterjed, harmadszor, hogy a beavatkozó fél étlapon szereplő tételek, illetve élelmiszerek nevét a „mc" előtaggal összekapcsoló védjegycsalád (a továbbiakban: „Mc" védjegycsalád) jogosultja, negyedszer, hogy a vitatott védjegy a „Mc" védjegycsalád általános felépítését tükrözi, ötödször pedig, hogy az ütköző védjegyekkel megjelölt szolgáltatások és áruk a köztük lévő szoros kapcsolatok miatt bizonyos mértékű hasonlóságot mutatnak egymással. Mindezen szempontok összességének értékelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy az érintett vásárlóközönség gondolatban összekapcsolhatja egymással az ütköző védjegyeket, sőt nagyrészt a „Mc" védjegycsaláddal társíthatja a vitatott védjegyet. Márpedig szerinte az, hogy az érintett vásárlóközönség gondolatban ilyen kapcsolatot teremt, maga után vonhatja a McDONALD'S védjegy imázsának vagy az ahhoz kapcsolódó jellemzőknek a vitatott védjeggyel jelölt árukra történő átvitelét, és ezért igen valószínű, hogy a felperes tisztességtelenül kihasználja a McDONALD'S védjegy jóhírnevét. Végül azt állapította meg, hogy a vitatott védjegy használata alapos ok nélkül történt.

A felek kérelmei

12 A felperesek azt kérik, hogy a Törvényszék:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott határozatot;

– az EUIPO-t kötelezze a költségek viselésére.

13 Az EUIPO és a beavatkozó fél azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

A jogi háttérre és a jogvita tárgyára vonatkozó előzetes megjegyzések

14 A 207/2009 rendelet 53. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján az európai uniós védjegyet az EUIPO-hoz benyújtott kérelem alapján többek között akkor kell törölni, amennyiben létezik egy, az ugyanezen rendelet 8. cikkének (2) bekezdése értelmében vett korábbi védjegy, azaz egy olyan védjegy, amelynek bejelentési napja korábbi, mint a töröltetni kívánt európai uniós védjegybejelentés bejelentési napja, és teljesülnek az ugyanezen rendelet 8. cikkének (5) bekezdésében megállapított feltételek. Ez utóbbi rendelkezésből kitűnik, hogy az európai uniós védjegy törlését akkor is lehet kérni, ha ezt a védjegyet olyan áruk és szolgáltatások vonatkozásában lajstromozták, amelyek nem hasonlóak azokhoz, amelyek tekintetében a korábbi védjegyet lajstromozták.

15 A korábbi védjegy számára a 207/2009 rendelet 8. cikkének (5) bekezdése által biztosított kiterjedt védelem több feltétel együttes fennállását feltételezi. Először is, a korábbi európai uniós védjegy bejelentésének a töröltetni kívánt védjegyet megelőzően kell történnie, és azt lajstromoztatni kell. Másodszor, a korábbi európai uniós védjegynek és a töröltetni kívánt védjegynek azonosnak vagy hasonlónak kell lennie. Harmadszor, a korábbi európai uniós védjegynek jóhírnévvel kell rendelkeznie az Unión belül. Negyedszer, a töröltetni kívánt európai uniós védjegy alapos ok nélkül történő használatának a korábbi európai uniós védjegy megkülönböztető képessége vagy jóhírneve tisztességtelen kihasználásának, vagy a korábbi európai uniós védjegy megkülönböztető képessége vagy jóhírneve sérelmének veszélyét kell eredményeznie. Mivel e feltételek kumulatív jellegűek, közülük már egynek a hiánya is meghiúsítja a 207/2009 rendelet 8. cikke (5) bekezdésének alkalmazását (lásd: 2012. július 6-i Jackson International kontra OHIM – Royal Shakespeare [ROYAL SHAKESPEARE] ítélet, T-60/10, nem tették közzé, EU:T:2012:348, 18. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

16 A jelen ügyben a felperes sem azt nem vitatja, hogy a McDONALD'S védjegyet a vitatott védjegyet megelőzően, 1996. április 1-jén jelentették be és 1999. július 16-án lajstromozták (lásd a fenti 6. pontot), sem azt, hogy az Unión belül a McDONALD'S védjegy a gyorséttermi szolgáltatások tekintetében jelentős jóhírnévvel rendelkezik, és ezért az nem képezi a jogvita tárgyát, hogy a 207/2009 rendelet 8. cikke (5) bekezdésének a fenti 15. pontban említett első és harmadik alkalmazási feltételét tiszteletben tartották.

17 A felperes azonban vitat egyes olyan megállapításokat, amelyek alapján a fellebbezési tanács a megtámadott határozatban azt mondta ki, hogy az ütköző védjegyek között bizonyos mértékű hasonlóság áll fenn. A fellebbezési tanács szerint ez utóbbi hasonlóság, a „Mc" védjegycsalád fennállása, a „mc" előtag által szerzett saját megkülönböztető képesség, a McDONALD'S védjegynek étlapon szereplő tételek, illetve élelmiszerek nevével összekapcsolva a „mc" előtagra is kiterjedő jelentős jóhírneve, és az ütköző védjegyekkel jelölt áruk és szolgáltatások közötti, bizonyos mértékű hasonlóság miatt, a köztük lévő szoros kapcsolat folytán az érintett vásárlóközönség képzetében kapcsolat teremtődhet az ütköző védjegyek között. Következésképpen igen valószínű, hogy a vitatott védjegy alapos ok nélkül történő használata tisztességtelenül kihasználja a McDONALD'S védjegy jóhírnevét. A jogvita tárgya ezért arra a kérdésre korlátozódik, hogy a fellebbezési tanács jogosan adott-e helyt a megtámadott határozatban a törlési osztály arra vonatkozó megállapításainak, hogy a 207/2009 rendelet 8. cikke (5) bekezdésének a fenti 15. pontban említett második és negyedik alkalmazási feltétele a jelen esetben teljesül.

Az ütköző védjegyek közötti bizonyos fokú hasonlóság mértékének fennállásáról

18 A felperes előadja, hogy a fellebbezési tanács mérlegelési hibát vétett a megtámadott határozatban, amikor azt állapította meg, hogy az ütköző védjegyek összességükben bizonyos mértékben hasonlóak. Előadja, hogy az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a vizuális hasonlóságot kell a jelen esetben előnyben részesíteni, mivel az élelmiszereket és az italokat elsősorban vizuális alapon választják.

Márpedig szerinte az ütköző védjegyek vizuális szempontból igen különbözőek, és a fellebbezési tanács tévesen vélte úgy, hogy a „mac" és a „mc" elemek vizuálisan hasonlóak. Azt is állítja, hogy az ütköző védjegyek hangzásbeli szempontból igen eltérőek. A „mac" és a „mc" előtagot nem ugyanúgy ejtik. A vitatott védjegyet, mivel a „c" betű kétszer szerepel benne, angolul „mek kofi"-nak ejtik, míg a McDONALD'S védjegyet „me don eldz"-nek kell ejteni, és – ahogyan ez a jelen eljárás irataihoz csatolt angol ítélkezési gyakorlatból kitűnik – a hangsúly a második „don" szótagon van, ami egyben azt jelenti, hogy a „mc" elem hangzásbeli szempontból másodlagosnak tekinthető az említett védjegyben. Fogalmi szempontból a felperes szerint a McDONALD'S védjegyet családnévként kell érteni, míg a vitatott védjegyet – bár tartalmazza a „mac" elemet, amely szintén gyakori kelta (skót és ír) családnév – nem lehet összességében ilyen névként érteni, mivel ez az elem a „coffee" szóhoz társul, amelyet a kávé, azaz egy aromás meleg ital megjelöléseként értenek. Ebben az összefüggésben a vitatott védjegyben szereplő „mac" elemet valószínűleg az idegenek barátságos megszólításának amerikai angol tolvajnyelvi szavára való utalásként értik, mint például a „Hey Mac, you want a coffee?" kifejezésben. Az ütköző védjegyek közötti hasonlóság hiányában a felperes szerint a fellebbezési tanácsnak el kellett volna utasítania a törlési kérelmet, továbbá a felperes megjegyzi, hogy még ha feltételeznénk is, hogy a védjegyek enyhén hasonlóak, az EUIPO gyakorlata alapján ebből akkor sem lehetne arra következtetni, hogy az érintett vásárlóközönség képzetében kapcsolat jött létre közöttük.

19 Az EUIPO és a beavatkozó fél cáfolja a felperes érveit és az általa felhozott kifogások elutasítását kéri azzal az indokolással, hogy a fellebbviteli tanács nem követett el mérlegelési hibát a megtámadott határozatban azzal a megállapításával, hogy az ütköző védjegyek között összességében véve bizonyos fokú hasonlóság áll fenn.

20 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 207/2009 rendelet 8. cikkének (5) bekezdésével biztosított védelem nem követeli meg a szóban forgó védjegyek közötti olyan mértékű hasonlóság megállapítását, amely miatt az érintett vásárlóközönség tudatában fennáll a védjegyek összetévesztésének veszélye. Elegendő az, ha az említett védjegyek közötti hasonlóság olyan mértékű, hogy az érintett vásárlóközönség kapcsolatot hoz létre közöttük (lásd analógia útján: 2007. május 16-i La Perla kontra OHIM – Worldgem Brands [NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC] ítélet, T-137/05, nem tették közzé, EU:T:2007:142, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2010. december 16-i Rubinstein kontra OHIM – Allergan [BOTOLIST] ítélet, T-345/08 és T-357/08, nem tették közzé, EU:T:2010:529, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

21 Az ilyen mértékű hasonlóság fennállását, továbbá a 207/2009 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett hasonlóság mértékének fennállását az adott ügy minden releváns elemét figyelembe véve, átfogóan kell értékelni. Az összetéveszthetőség átfogó értékelésének az ütköző megjelölések vizuális, hangzásbeli és fogalmi hasonlósága tekintetében az általuk keltett összbenyomáson kell alapulnia, figyelembe véve különösen megkülönböztető és domináns elemeiket (lásd analógia útján: 2007. május 16-i NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC ítélet, T-137/05, nem tették közzé, EU:T:2007:142, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

22 A jelen ügyben nem vitatott, hogy az ütköző védjegyek között nem áll fenn az összetévesztés veszélye. A vita tárgya ezért arra a kérdésre korlátozódik, hogy a fellebbezési tanácsnak a megtámadott határozatban foglalt megállapításai alapján megállapítható-e, hogy az ütköző védjegyek közötti hasonlóság minimális fokának fennállására vonatkozóan a 207/2009 rendelet 8. cikkének (5) bekezdésében foglalt feltétel teljesül.

23 Először is az ütköző védjegyek vizuális hasonlóságával kapcsolatban rá kell mutatni arra, hogy az említett védjegyek szóvédjegyek.

24 Az ütköző védjegyek – ahogyan erre a felperes jogosan rámutat – vizuális szempontból nagymértékben különböznek egymástól, mivel a McDONALD'S védjegy kilenc betűből és egy tipográfiai jelből áll, a vitatott védjegy pedig kilenc betűből, amelyek közül csak négy betű, az „m", a „c", az „o" és az „a" egyezik, és közülük három nem is ugyanazon a helyen van az ütköző védjegyekben. Igaz, hogy

mindkét védjegy az „m" betűvel kezdődik, a „c" és az „o" betűjük pedig a második, illetve harmadik helyen áll a McDONALD'S védjegyben, és a harmadik, illetve az ötödik helyen a vitatott védjegyben. Ezenkívül az „m" és a „c" betűk az ütköző védjegy elején szerepelnek, méghozzá a „mac" és a „mc" elemekben. Egyébiránt a kis- vagy nagybetűs írásmódból nem lehet az ütköző védjegyek közötti különbözőségre következtetni, mert ez a körülmény irreleváns, hiszen a szóvédjegyek lajstromozásából származó oltalom a védjegybejelentésben megadott szóra irányul, nem pedig azokra a sajátos grafikai vagy stilisztikai jegyekre, amelyekkel ez a védjegy később esetleg megjeleníthető (lásd: 2015. április 29-i Chair Entertainment Group kontra OHIM – Libelle [SHADOW COMPLEX] ítélet, T-717/13, nem tették közzé, EU:T:2015:242, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ezek a megállapítások azonban nem elegendőek ahhoz, hogy az ütköző védjegyek – akár csak csekély mértékű – vizuális hasonlóságára lehessen következtetni.

25 A felperes tehát jogosan állítja, hogy téves a fellebbezési tanácsnak a megtámadott határozat 38. pontjában foglalt következtetése, miszerint az ütköző védjegyek vizuálisan csekély mértékben hasonlóak.

26 Ami továbbá az ütköző védjegyek közötti hangzásbeli hasonlóságot illeti, helyben kell hagyni a fellebbezési tanácsnak a megtámadott határozat 39. pontjában foglalt azon megállapítását, miszerint az említett védjegyek elejét, azaz a „mac" és a „mc" elemeket egyaránt [mæk]-nak ejtik, legalábbis az érintett vásárlóközönség egy része, az „a" betű pedig „schwa" hangot jelöl, illetve egy olyan, elnyelve kiejtett hangot, mint például az angol „ago" szóban. A jelen eljárás ügyiratához csatolt, kifejezetten az említett vásárlóközönség anglofón részére hivatkozó egyes bizonyítékok valóban megkérdőjelezhetik a fellebbezési tanács ekképpen megfogalmazott értékelésének megalapozottságát. A felperes által előterjesztett, a High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (legfelsőbb bíróság [Anglia és Wales], kancelláriai kollégium, Egyesült Királyság) 2001. november 27-i Frank Yu Kwan Yuen kontra McDonald's ítélete 44. pontjának második mondata szerint ugyanis „a McCHINA első szótagját […] némileg eltérően kell ejteni, mint a MAC szót". Ezért úgy tűnik, hogy az anglofón vásárlóközönség, illetve annak egy része némileg eltérően ejti az ütköző védjegyek elejét. Az ilyen hiba azonban – ha egyáltalán fennáll – nem lenne kihatással a megtámadott határozat jogszerűségére, amennyiben – ahogyan arra az EUIPO jogosan rámutat – e vásárlóközönség azon része, amelyik a „mc" és a „mac" előtagot kelta családnévnek érti, ugyanúgy ejti mindkettőt. Az említett előtagokat hagyományosan ugyanúgy, [mæk]-nak ejtik (lásd ebben az értelemben: 2012. július 5-i Comercial Losan kontra OHIM – McDonald's International Property [Mc. Baby] ítélet, T-466/09, EU:T:2012:346, 37. és 41. pont; 2015. március 26-i Emsibeth kontra OHIM– Peek & Cloppenburg [Nael] ítélet, T-596/13, nem tették közzé, EU:T:2015:193, 48. és 50. pont).

27 Ezenkívül még ha el is ismerjük, hogy – ahogyan ezt a felperes állítja – az érintett vásárlóközönség, illetve annak egy része teljes mértékben kiejti a vitatott védjegy elején szereplő „á" magánhangzót, a McDONALD'S védjegy elején szereplőt viszont elnyeli, ettől még az ütköző védjegyek első részének kiejtése erősen hasonló. Kétségtelen, hogy az említett védjegyek vége, vagyis a „donalds's" és a „coffee" elemek hangzásukban eltérőek, mivel e tekintetben önmagában véve elhanyagolható az, hogy egyik betűjüket, az „o" betűt ugyanúgy kell ejteni. E különbségekkel azonban nem cáfolható meg, hogy a védjegyek között összességében bizonyos mértékű hangzásbeli hasonlóság áll fenn, amely abból ered, hogy az érintett vásárlóközönség a védjegyek első részét, vagyis a „mac" és a „mc" elemet azonos, vagy legalábbis erőteljesen hasonló módon ejti.

28 Így tehát a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 41. pontjában jogosan jutott arra a következtetésre, hogy az ütköző védjegyek hangzásukat tekintve bizonyos fokig hasonlóak.

29 Az ütköző védjegyek fogalmi hasonlóságával kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a védjegyek eléggé közel állnak egymáshoz, ha ugyanazt a gondolatot váltják ki (lásd ebben az értelemben: 2007. május 16-i Merant kontra OHIM – Focus Magazin Verlag [FOCUS] ítélet,

T-491/04, nem tették közzé, EU:T:2007:141, 57. pont; 2008. december 11-i Tomorrow Focus kontra OHIM – Information Builders [Tomorrow Focus] ítélet, T-90/06, nem tették közzé, EU:T:2008:567, 35. pont).

30 A jelen ügyben mindenekelőtt arra kell – a fellebbezési tanácsnak a megtámadott határozat 42. és 66. pontjában tett megállapításával egyezően – rámutatni, hogy az ütköző védjegyekben szereplő „mc" és „mac" elemek az érintett vásárlóközönség egy részének képzetében ugyanahhoz a gondolathoz, egy kelta családnév előtagjához kapcsolódnak, amelyet az érintett vásárlóközönség anglofón része „fia" értelműnek azonosít, az érintett vásárlóközönség többi része számára pedig nem bír konkrét jelentéssel (lásd ebben az értelemben: 2012. július 5-i Mc. Baby ítélet, T-466/09, nem tették közzé, EU:T:2012:346, 41. pont; 2015. március 26-i Nael-ítélet, T-596/13, nem tették közzé, EU:T:2015:193, 41. pont). Ahogyan ezt az EUIPO is jogosan megjegyzi, az érintett vásárlóközönség kelta családnevek előtagjait ismerő része számára köztudomású, hogy azokat „mc" vagy „mac" módon is írják. Ezenkívül a fellebbezési tanács – legalábbis az érintett vásárlóközönség anglofón részét illetően – jogosan vélte úgy, hogy a vitatott védjegy befejező részét, vagyis a „coffee" elemet egy hagyományosan melegen felszolgált, kávébabból készült aromás meleg italra való utalásként értik. Az érintett vásárlóközönségnek a kelta családnevek előtagjait ismerő és az angol „coffee" szó jelentését értő része képes felfedezni a vitatott védjegyben a két elem közötti asszociációt, annál is inkább, mivel – ahogyan azt az EUIPO jogosan megjegyzi – egyáltalán nem szokatlan a „mac" vagy „mc" előtagnak egy köznyelvi jelentésű szóval való összekapcsolása (2012. július 5-i Mc. Baby ítélet, T-466/09, nem tették közzé, EU:T:2012:346). Az érintett vásárlóközönség egy kelta családnévre utaló szónak és egy ital nevére utaló másik szónak a vitatott védjegyben történő kombinálását valószínűleg inkább egy skót vagy ír származású személy által készített italra való utalásként érti, ahogyan ezt a felperes állítja, és kevésbé mint olyan bizalmas kifejezést, amelyben a „mac" szót idegenek barátságos megszólítására használják.

31 Az előzőekből az következik, hogy az ütköző védjegyek bizonyos mértékű fogalmi hasonlóságot mutatnak egymással, mivel mindkettőt kelta eredetű családnévre való utalásként értik, legalábbis az érintett vásárlóközönség egy része így érti. Következésképpen a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 42. pontjában jogosan állapította meg, hogy az ütköző védjegyek bizonyos mértékben fogalmilag hasonlóak.

32 Végül az ütköző védjegyek között fennálló átfogó hasonlósággal kapcsolatban – amely elegendő mértékű ahhoz, hogy az érintett vásárlóközönség kapcsolatot teremtsen a védjegyek között, még ha nem is téveszti össze őket – emlékeztetni kell arra, hogy ezt a hasonlóságot az említett védjegyek vizuális, hangzásbeli és fogalmi hasonlóságai alapján kell meghatározni, adott esetben azt is értékelve, hogy mekkora jelentőséget kell ezen különféle elemeknek tulajdonítani, tekintettel a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások kategóriájára és azok forgalmazásának körülményeire (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 1999. június 22-i Lloyd Schuhfabrik Meyer ítélet, C-342/97, EU:C:1999:323, 27. pont).

33 A jelen ügyben az ütköző védjegyek vizuális szempontból különböznek egymástól, ám hangzásbeli és fogalmi szempontból bizonyos mértékben hasonlóak az első részük, vagyis a „mac", illetve „mc" elem miatt. Az ütköző védjegyek közötti hangzásbeli és fogalmi hasonlóságokat nem lehet teljesen figyelmen kívül hagyni amiatt, hogy – amint ezt a felperes állítja – az érintett védjegyekkel jelölt áruk forgalmazási módja elsősorban vizuális kiválasztáson alapul. Az ítélkezési gyakorlatból valóban az következik, hogy ha a védjeggyel megjelölt áruk rendszerint önkiszolgáló üzletekben értékesített közszükségleti cikkek, akkor az érintett vásárlóközönség a vásárlás során az érintett védjegyet általában vizuális módon érzékeli, és ezáltal a vizuális szempont nagyobb jelentőséget kap e védjegynek egy másik védjeggyel fennálló hasonlósága átfogó értékelésénél (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2007. május 23-i Henkel kontra OHIM – SERCA [COR] ítélet, T-342/05, nem tették közzé, EU:T:2007:152, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2007. december 13-i Cabrera Sánchez kontra OHIM – Industrias Cárnicas Valle [el charcutero artesano], T-242/06, nem tették közzé, EU:T:2007:391, 80. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Azonban még ha ilyen esetben kisebb jelentősége is van a hangzásbeli hasonlóságnak (2007. december 13-i el charcutero artesano ítélet, T-242/06, nem tették közzé, EU:T:2007:391, 81. pont), mivel az érintett áruk

fogyasztója rendszerint nem ejti ki a védjegyet, mégsem elhanyagolható jelentőségű, sőt ugyanolyan fontos marad, mivel bizonyos esetekben nem kizárt, hogy a vásárlást megelőzően szóbeli kommunikációt folytatnak az árukról és az érintett védjegyről (lásd ebben az értelemben: 2007. május 23-i COR-ítélet, T-342/05, nem tették közzé, EU:T:2007:152, 53. pont; 2011. szeptember 23-i NEC Display Solutions Europe kontra OHIM – C More Entertainment [see more] ítélet, T-501/08, nem tették közzé, EU:T:2011:527, 53. pont), vagy hogy az említett árukat szóban, a rádióban vagy más fogyasztók által reklámozzák (2011. szeptember 23-i see more ítélet, T-501/08, nem tették közzé, EU:T:2011:527, 53. pont). Ugyanígy, ha ilyen esetben kisebb jelentősége van a fogalmi hasonlóságnak amiatt, hogy az önkiszolgáló üzletekben a fogyasztó nem sok időt veszteget az egymást követő vásárlások között, és gyakran el sem olvassa a különböző árukon szereplő valamennyi tájékoztatást, hanem inkább csak hagyja, hogy a címkéjük és csomagolásuk által keltett átfogó vizuális benyomás irányítsa (2008. december 2-i Ebro Puleva kontra OHIM – Berenguel [BRILLO'S] ítélet, T-275/07, nem tették közzé, EU:T:2008:545, 24. pont), attól még nem lesz elhanyagolható a szerepe, különösen akkor nem, ha az ütköző védjegyek szóvédjegyek.

34 Márpedig a hangzásbeli és fogalmi szempontok figyelembevétele alapján arra lehet következtetni, hogy bár az ütköző védjegyek eltérő végződésük miatt vizuális szempontból különböznek, és fogalmi és hangzásbeli szempontból is eltéréseket mutatnak, bizonyos mértékű átfogó hasonlósággal bírnak az első felük, azaz a „mc", illetve a „mac" elem fogalmi és hangzásbeli hasonlósága miatt.

35 Következésképpen, még ha a fellebbezési tanács tévesen is határozott úgy, hogy az ütköző védjegyek vizuális szempontból csekély mértékű hasonlóságot mutatnak egymással (lásd a fenti 25. pontot), a megtámadott határozat 48. pontjában jogosan állapította meg, hogy az ütköző védjegyek összességükben bizonyos fokig hasonlóak. Ezért az ütköző védjegyek hasonlóságának értékelése körében felmerült hiba nem eredményezi a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését.

36 Meg kell tehát állapítani, hogy megalapozott a fellebbezési tanácsnak a megtámadott határozatban foglalt azon értékelése, miszerint a 207/2009 rendelet 8. cikke (5) bekezdésének a fenti 15. pontban említett második alkalmazási feltétele a jelen esetben teljesül, és ezért az említett értékelésekkel szemben előadott valamennyi kifogást el kell utasítani.

Az érintett vásárlóközönség képzetében az ütköző védjegyek között létrejött kapcsolatról

37 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a 207/2009 rendelet 8. cikkének (5) bekezdésében említett jogsértések annak a következményei, hogy az érintett vásárlóközönség az ütköző védjegyeket rokonítja egymással, azaz még ha össze nem is téveszti őket, de kapcsolatot teremt közöttük (lásd ebben az értelemben: 2012. július 6-i ROYAL SHAKESPEARE ítélet, T-60/10, nem tették közzé, EU:T:2012:348, 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az ilyen kapcsolat létrejöttét az adott ügy összes releváns tényezőjét figyelembe véve, átfogóan kell értékelni (lásd: 2012. július 6-i ROYAL SHAKESPEARE ítélet, T-60/10, nem tették közzé, EU:T:2012:348, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az említett tényezők között szerepel az ütköző védjegyek közötti hasonlóság mértéke, az e védjegyekkel jelölt áruk vagy szolgáltatások természete, beleértve ezen áruk vagy szolgáltatások egybeesésének vagy különbözőségének mértékét, valamint az érintett vásárlóközönséget, a korábbi védjegy jóhírnevének erőssége, a korábbi védjegy benne rejlő vagy a használattal megszerzett megkülönböztető képességének mértéke és az összetéveszthetőség fennállása (lásd: 2012. július 6-i ROYAL SHAKESPEARE ítélet, T-60/10, nem tették közzé, EU:T:2012:348, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 A jelen ügyben a felperes különösen a fellebbezési tanácsnak a megtámadott határozatban foglalt azon megállapításait vitatja, amelyek szerint egyrészt a „Mc" védjegycsalád fennállása releváns tényezőnek tekinthető annak értékelése szempontjából, hogy az érintett vásárlóközönség képzetében kapcsolat jött-e létre az ütköző védjegyek között, másrészt pedig a szóban forgó szolgáltatások és áruk között a köztük lévő szoros kapcsolatok miatt bizonyos mértékű hasonlóság áll fenn.

A „Mc" védjegycsalád fennállásáról, amely releváns tényezőnek tekinthető annak megítélésénél, hogy az érintett vásárlóközönség képzetében létrejött-e kapcsolat az ütköző védjegyek között

39 A felperes előadja, hogy a fellebbezési tanács mérlegelési hibát követett el a megtámadott határozatban, amikor azt állapította meg, hogy a vitatott védjegyben szereplő „mac" elem miatt az érintett vásárlóközönség a védjegyről a McDONALD'S védjegyből eredő „Mc" védjegycsaládra asszociálhat. E tekintetben úgy véli, hogy a védjegycsaládra vonatkozó ítélkezési gyakorlatot szigorúan kell értelmezni, mivel eltér attól az alapelvtől, amely szerint minden védjegyet átfogóan kell értékelni. A felperes szerint a beavatkozó fél által az EUIPO előtti eljárás ügyiratához csatolt bizonyítékok – a beavatkozó fél gyorséttermeinek étlapjai, egy 1991-ben és 1992-ben lefolytatott független vizsgálat és a tagállami bírósági határozatok – nem voltak elégségesek annak megállapításához, hogy a „mc" előtagról az érintett vásárlóközönség az élelmiszerekre és az italokra asszociál. A McDONALD'S védjegyet említő egyik dokumentum kivételével a többi bizonyíték mind 2010-ben kelt, tehát a vitatott védjegy lajstromozása iránti kérelem benyújtásának napját, 2008. október 13-át követően. Ezenkívül a független vizsgálat 1991-ben végzett része szerinte csupán arra világított rá, hogy a megkérdezettek a „mc" előtagról a McDONALD'S védjegyre asszociálnak, míg ugyanennek a vizsgálatnak az 1992-ben végzett része – amelynek eredményeit a célzatosan megfogalmazott kérdésfeltevéssel szerinte meghamisították – csupán arra enged következtetni, hogy a megkérdezettek többsége tudta, hogy a „mc" előtagot más szavakkal kombinálva gyorséttermi szolgáltatásoknál, illetve önkiszolgálókban használják. A felperes szerint a fellebbezési tanács nem vélelmezhette megalapozottan, hogy a független vizsgálat megállapításai több mint tizenhat évvel később is relevánsak, sőt még inkább relevánsak lesznek. Végül szerinte a tagállami bíróságoknak a fellebbezési tanács által megvizsgált határozatai nem bizonyító erejűek, mivel nem kötik az EUIPO-t, és egyedi helyzeteket tükröznek. A felperes előadja, hogy az ítélkezési gyakorlatból és az EUIPO előtti eljárásokra vonatkozó iránymutatások (a továbbiakban: EUIPO-iránymutatások) C. része 2. szakasza 7. fejezete 2. pontjának 4. oldalából hallgatólagosan az következik, hogy a védjegycsalád koncepciója nem alkalmazható a jelen esetben, mivel a vitatott védjegyben szereplő „mac" elem nem azonos a „Mc" védjegycsalád közös „mc" elemével. A vitatott védjegyben szereplő, italnévre utaló „coffee" elem megkülönbözteti az említett védjegyet a beavatkozó fél azon korábbi védjegyeitől, amelyek a „mc" előtagot étlapon szereplő tételek, illetve élelmiszerek főként kisbetűvel írt nevével kapcsolják össze. A felperes azzal érvel, hogy a beavatkozó fél a „mc" előtagot magában foglaló védjeggyel jelölve az Unión belül nem árul italokat. A felperes szerint a vitatott védjegy és a beavatkozó fél korábbi védjegyei közötti különbségek kellően jelentősek ahhoz, hogy az érintett vásárlóközönség észrevegye őket.

40 Elöljáróban a felperes előadja, hogy a McDONALD'S védjegynek nem ugyanolyan a felépítése, mint a beavatkozó fél többi korábbi védjegyének, amelyek a „mc" előtagot étlapon szereplő tételek, illetve élelmiszerek nevével kapcsolják össze, és ezért az nem tartozik a „Mc" védjegycsaládhoz. A „mc" elem, és még inkább a „mac" elem használata nem bírálható, mivel olyan, a kelta családnevekben szokásos előtagról van szó, amelyet számos esetben használtak úgy, hogy nem emeltek ellene kifogást.

41 Az EUIPO és a beavatkozó fél cáfolják a felperes érveit, és azt állítják, hogy a fellebbezési tanács a megtámadott határozatban jogosan állapította meg, hogy a „Mc" védjegycsalád figyelembe veendő tényezőnek tekinthető annak értékelése szempontjából, hogy az érintett vásárlóközönség képzetében kapcsolat jött-e létre az ütköző védjegyek között.

42 Ahogyan ez a fenti 37. pontban kifejtésre került, az érintett vásárlóközönség képzetében az ütköző védjegyek közötti kapcsolat létrejöttét az adott ügy összes releváns tényezőjét figyelembe véve, átfogóan kell értékelni (lásd: 2012. július 6-i ROYAL SHAKESPEARE ítélet, T-60/10, nem tették közzé, EU:T:2012:348, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E releváns tényezők között szerepel a korábbi védjegycsalád fennállása (2012. szeptember 26-i IG Communications kontra OHIM – Citigroup et Citibank [CITIGATE] ítélet, T-301/09, nem tették közzé, EU:T:2012:473, 106. pont). Abban az esetben ugyanis, ha valamely védjegy törlése iránti kérelmet több olyan korábbi védjegy fennállására alapítottak, amelyek közös tulajdonságaik alapján ugyanazon védjegycsalád tagjának minősülhetnek, az érintett vásárlóközönség képzetében a töröltetni kívánt védjegy és a

korábbi védjegyek közötti kapcsolat létrejötte abból következhet, hogy az előbbi olyan jellegzetességeket mutat, amelyek alapján azt az utóbbiból álló családhoz lehetne kapcsolni (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2007. szeptember 13-i Il Ponte Finanziaria kontra OHIM ítélet, C-234/06 P, EU:C:2007:514, 62. és 63. pont).

43 Több védjegy akkor rendelkezik olyan tulajdonságokkal, amelyek alapján ugyanazon „család" részének lehet őket tekinteni, ha vagy teljes egészében tartalmazzák ugyanazt a megkülönböztető elemet, és másik grafikai vagy szóelemmel egészülnek ki, így különböztetve meg egyiket a másiktól, vagy ha azok az eredeti védjegyből származó azonos elő- vagy utótagot ismétlik meg (2006. február 23-i Il Ponte Finanziaria kontra OHIM – Marine Enterprise Projects [BAINBRIDGE] ítélet, T-194/03, EU:T:2006:65, 123. pont). A korábbi védjegyek jogosultja nem köteles bizonyítékot szolgáltatni arról, hogy az érintett vásárlóközönség ezeket a védjegyeket egy családba tartozónak érzékeli (2014. november 25-i UniCredit kontra OHIM ítélet T-303/06 RENV és T-337/06 RENV, EU:T:2014:988, 65–67. pont).

44 Ha azonban nem használnak elegendő számú olyan védjegyet, amely védjegycsalád részét képezheti, akkor nem lehet elvárni az érintett vásárlóközönségtől, hogy közös tulajdonságokat fedezzen fel az említett védjegycsaládban, és ehhez a családhoz egy másik, az említett tulajdonságokhoz hasonlító elemeket tartalmazó védjegyet társítson. Következésképpen ahhoz, hogy az érintett vásárlóközönség összekapcsoljon egymással egy töröltetni kívánt védjegyet és egy korábbi védjegyekből álló „családot", az utóbbihoz tartozó védjegyeknek jelen kell lenniük a piacon (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2007. szeptember 13-i Il Ponte Finanziaria kontra OHIM ítélet, C-234/06 P, EU:C:2007:514, 64. pont; 2006. február 23-i BAINBRIDGE-ítélet, T-194/03, EU:T:2006:65, 126. pont).

45 A későbbi európai uniós védjegy törlését kérő korábbi védjegyjogosultnak kell ezért a „védjegycsalád" létrejöttéhez szükséges kellő számú védjegy tényleges használatát igazolnia, és így a védjegycsalád fennállását bizonyítania annak értékelhetőségéhez, hogy az érintett vásárlóközönség összekapcsolja-e egymással a töröltetni kívánt védjegyet és az említett „családot" alkotó korábbi védjegyeket (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2007. szeptember 13-i Il Ponte Finanziaria kontra OHIM ítélet, C-234/06 P, EU:C:2007:514, 65. és 66. pont; 2006. február 23-i BAINBRIDGE-ítélet, T-194/03, EU:T:2006:65, 126. pont), vagy akár csak a töröltetni kívánt védjegyet és az ugyanezen „család" eredetének számító korábbi alapvédjegyet.

46 A fenti 42–45. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel egyrészt azt kell megvizsgálni, hogy a beavatkozó fél igazolta-e, hogy ténylegesen használtak a korábbi védjegyeiből annyit, amennyi ahhoz szükséges, hogy a védjegyekből közös tulajdonságaik révén egy „védjegycsalád" jöjjön létre, másrészt hogy a vitatott védjegy tartalmaz-e olyan elemeket, amelyek az e „védjegycsalád" közös tulajdonságaihoz hasonlítanak.

– A „védjegycsaládnak" való minősítéshez szükséges számú korábbi védjegy tényleges használatáról

47 A megtámadott határozat 57. és 86. pontjában a fellebbezési tanács helybenhagyta a törlési osztály azon megállapításait, miszerint a beavatkozó fél által szolgáltatott bizonyítékok kellően igazolták a McDONALD'S védjegy gyorséttermi szolgáltatások tekintetében történő tényleges használatát. E tekintetben különösen a beavatkozó fél által előterjesztett azon bizonyítékokra mutatott rá, amelyek igazolták, hogy az említett védjegy egy tanácsadó társaság által végzett globális felmérésben a világranglista hatodik helyét foglalja el, és az e védjeggyel értékesített szolgáltatások körülbelül 32 000 millió euró összegű bevételt hoznak; ezeket a bizonyítékokat továbbá nyilatkozatokkal és az azokhoz csatolt árucímkékkel, étlapkiírásokkal és reklámanyagokkal is alátámasztották.

48 Egyébiránt a megtámadott határozat 58–60. pontjában a fellebbezési tanács ismertette, hogy a beavatkozó fél által előterjesztett bizonyítékok elegendőnek minősülnek annak megállapításához, hogy a „mc" előtagból és egy másik szóból álló – mint például a McFISH, McTOAST, McMUFFIN, McRIB,

McFLURRY, CHICKEN McNUGGETS, McCHICKEN, EGG McMUFFIN és McFEAST – védjegyeket az Unió területének egy részén ténylegesen használják a piacon gyorséttermi szolgáltatások és gyorséttermek étlapján szereplő áruk vonatkozásában. E tekintetben különösen a beavatkozó fél által előterjesztett, 1991-ben és 1992-ben végzett független vizsgálatra és a tagállami bírósági határozatokra mutatott rá.

49 A jelen ügyben a felperes annak előadására szorítkozik, hogy a beavatkozó fél által bemutatott bizonyítékok nem támasztják alá, hogy a „mc" előtagnak egy másik szóval együtt történő tényleges használata elegendő volt az Unió területén ahhoz, hogy a releváns időszakokban az érintett vásárlóközönség erről az előtagról élelmiszerekre és italokra asszociáljon. A felperes így tehát nem a korábbi védjegyek tényleges használatát vitatja, hanem azt, hogy ez a használat elegendő volt ahhoz, hogy a „mc" előtag egy másik szóval összetételben szerepelve saját megkülönböztető képességet szerezzen az élelmiszerek és az italok vonatkozásában.

50 Elöljáróban rá kell mutatni arra, hogy a megtámadott határozat 59. pontjában a fellebbezési tanács csupán azt állapította meg, hogy a „mc" előtagnak egy másik szóval kombinált tényleges használata – legalábbis az Unió területének egy részén – elegendő volt ahhoz, hogy a releváns időszakokban az érintett vásárlóközönség erről az előtagról gyorséttermi szolgáltatásokra és gyorséttermek étlapján szereplő árukra asszociáljon.

51 A jelen ügyben meg kell tehát vizsgálni, hogy a beavatkozó fél szolgáltatott-e bizonyítékot a fenti 47. és 48. pontban hivatkozott védjegyek olyan jellegű tényleges használatára, amelynek köszönhetően a „mc" előtag egy másik szóval összetételben szerepelve saját megkülönböztető képességet szerzett – legalábbis az Unió területének egy részén – a gyorséttermi szolgáltatások és a gyorséttermek étlapján szereplő áruk vonatkozásában.

52 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a védjegy tényleges használatának konkrét esetben történő megvizsgálásához az előterjesztett bizonyítékokat az eset összes releváns tényezőjét figyelembe véve, átfogóan kell mérlegelni. E mérlegelés során figyelembe kell venni minden olyan tényt és körülményt, amelyek alapján megállapítható, hogy a védjegy kereskedelmi használata valóságos-e; idesorolhatók különösen az érintett gazdasági szektorban igazoltnak tekintendő olyan használatok, amelyek feladata az, hogy a védjeggyel ellátott áruk vagy szolgáltatások számára megteremtsék és fenntartsák a piaci részesedést, továbbá az áruk vagy szolgáltatások természete, a piac jellegzetességei, valamint a védjegy használatának mértéke és gyakorisága (lásd analógia útján: 2012. február 29-i Certmedica International és Lehning entreprise kontra OHIM ítélet, – Lehning entreprise és Certmedica International [L112], T-77/10 és T-78/10, nem tették közzé, EU:T:2012:95, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

53 Egy védjegy tényleges használatát nem lehet valószínűség vagy feltételezések alapján bizonyítani, hanem ahhoz konkrét és objektív bizonyítékokra kell támaszkodni (lásd analógia útján: 2009. szeptember 23-i Cohausz kontra OHIM ítélet, – Izquierdo Faces [acopat] ítélet, T-409/07, nem tették közzé, EU:T:2009:354, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

54 A közösségi védjegyről szóló 40/94 rendelet végrehajtásáról szóló, 1995. december 13-i 2868/95/EK bizottsági rendelet (HL 1995, L 303., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 189. o.) 22. szabályának (4) bekezdéséből – amelyet az említett rendelet 40. szabályának (6) bekezdése alapján a törlési eljárásokban is alkalmazni kell – azonban az következik, hogy a használat igazolásának főszabály szerint az iratokra és az olyan tárgyi bizonyítékokra kell szorítkoznia, mint például a csomagolóanyagok, címkék, árjegyzékek, katalógusok, számlák, fényképek, újsághirdetések és a 207/2009 rendelet 78. cikke (1) bekezdésének f) pontjában említett írásbeli nyilatkozatok.

55 Ezenkívül a 207/2009 rendelet 42. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 57. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy a McDONALD'S védjegy tényleges használatának, sőt az ezen védjegyből levezethető és a beavatkozó fél szerint „védjegycsalád" létrehozására alkalmas többi korábbi

védjegy tényleges használatának igazolása szempontjából figyelembe veendő időszaknak egyrészt a 2004. január 12. és 2009. január 11. közötti időszak, másrészt a 2005. augusztus 13. és 2010. augusztus 12. közötti időszak (a továbbiakban: releváns időszakok) számít. Figyelembe lehet ugyan venni az alkalmazandó szabályozás által ily módon meghatározott időszakot követő vagy akár megelőző körülményeket is, ám az szükségszerűen olyan dokumentumok bemutatásától függ, amelyek igazolják az érintett védjegyeknek az említett időszakokban történt használatát (2012. szeptember 27-i El Corte Inglés kontra OHIM – Pucci International [PUCCI] ítélet, T-39/10, nem tették közzé, EU:T:2012:502, 26. pont). A fellebbezési tanács tehát a megtámadott határozat 86. pontjában jogosan hagyta helyben a törlési osztály határozatának 24. pontjában szereplő megállapításokat, amelyek a fent említett módon határozzák meg a releváns időszakokat.

56 A jelen ügyben a beavatkozó fél által bemutatott, használatra vonatkozó bizonyítékokat a törlési osztály határozatának 29. és 30. pontja sorolja fel.

57 Ahogyan a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 57. és 86. pontjában jogosan állítja, a releváns időszakokra vonatkozóan előterjesztett bizonyítékok a jogilag megkövetelt módon alátámasztják a McDONALD'S védjegynek legalábbis az Unió területének egy részén gyorséttermi szolgáltatások tekintetében történő tényleges használatát. Ezek a bizonyítékok ugyanis igazolják azt, hogy a McDONALD'S védjegy a releváns időszakokban a világ tíz legjelentősebb márkájának egyike volt, és hogy azt az Unió területének jelentős részén intenzíven használták gyorséttermi szolgáltatások és gyorséttermek étlapján szereplő áruk megjelölésére.

58 Ezenkívül – ahogyan ezt a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 58. pontjában jogosan állapította meg, és ahogyan ez egyébként a beavatkozó fél által előterjesztett bizonyítékokból is kitűnik – a releváns időszakokban a beavatkozó fél nagyszámú olyan védjegyet, amely a „mc" előtag és egy másik szó kombinációjából áll – így például a McFISH, McTOAST, McMUFFIN, McRIB, McFLURRY, CHICKEN McNUGGETS, McCHICKEN, EGG McMUFFIN és McFEAST védjegyeket –, gyorséttermi szolgáltatások és gyorséttermek étlapján szereplő áruk vonatkozásában már lajstromoztatott vagy lajstromozásra bejelentett. A beavatkozó fél használta ezenkívül a McMUFFIN, a McRIB, a McFLURRY, a CHICKEN McNUGGETS, a McCHICKEN és az EGG McMUFFIN védjegyeket Németországban és a McFLURRY, a CHICKEN McNUGGETS, a McCHICKEN és az EGG McMUFFIN védjegyeket az Egyesült Királyságban, gyorséttermek étlapján szereplő áruk megjelölésére és reklámanyagokon. Jóllehet – ahogyan a felperes erre rámutat – a beavatkozó fél nem adott tájékoztatást a szóban forgó egyes árukra vonatkozóan lebonyolított forgalomról, az EUIPO előtti eljárás ügyiratához csatolt iratok tanúsítják, hogy 2004-ben és 2009-ben, azaz a releváns időszakokban 1262, majd 1361 üzlethelyisége volt Németországban, és 1250, majd 1193 üzlethelyisége az Egyesült Királyságban. Ezenkívül a beavatkozó fél által Németországra vonatkozóan készített, az EUIPO előtti eljárásban előterjesztett és a jelen eljárás ügyiratai között szereplő éves jelentése szerint a beavatkozó fél németországi üzlethelyiségei jelentős forgalmat bonyolítottak 2008-ban és 2009-ben. A 2011. február 17-i J & F Participações kontra OHIM – Plusfood Wrexham [Friboi] ítéletnek megfelelően (T-324/09, nem tették közzé, EU:T:2011:47, 27. és 31. pont) átfogóan értékelve ezeket a bizonyítékokat, azok alapján a jelen esetben megállapítható a McMUFFIN, McRIB, McFLURRY, CHICKEN McNUGGETS, McCHICKEN és EGG McMUFFIN védjegyek Németországban és az Egyesült Királyságban – azaz az Unió jelentős részében – a releváns időszakokban megvalósult tényleges használata.

59 Egyébiránt – miként erre a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 59. pontjában jogosan rámutatott – Németországban, Spanyolországban, Svédországban és az Egyesült Királyságban a releváns időszakokban bírósági megállapítást nyert, hogy a „mc" előtag egy másik szóval összetételben szerepelve gyorséttermi szolgáltatások és gyorséttermek étlapján szereplő áruk vonatkozásában saját megkülönböztető képességet szerzett. Jóllehet az EUIPO-t nem kötik a nemzeti hatóságok által hozott határozatok, és mivel az uniós védjegyjog alkalmazása független a nemzeti rendszerektől, az EUIPO határozatainak jogszerűsége sem kérdőjelezhető meg kizárólag korábbi nemzeti határozatokban szereplő megállapítások alapján, ennek ellenére az EUIPO az ügy tényállásának értékelése keretében

valószínűsítő körülményként figyelembe veheti ez utóbbi határozatokat (lásd ebben az értelemben: 2004. április 21-i Concept kontra OHIM [ECA] ítélet, T-127/02, EU:T:2004:110, 70. és 71. pont; 2008. július 9-i Rebel kontra OHIM – Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli [Mozart] ítélet, T-304/06, EU:T:2008:268, 45. pont; 2012. október 25-i riha kontra OHIM – Lidl Stiftung [VITAL&FIT] ítélet, T-552/10, nem tették közzé, EU:T:2012:576, 66. pont). A felperes állításával ellentétben ezért a fellebbezési tanács az ügy tényállásának önálló értékelése céljából a megtámadott határozatban valószínűsítő körülményként figyelembe vehette a nemzeti bíróságok által a releváns időszakokban tett megállapításokat, amelyekből az következett, hogy az illetékességi területükön a „mc" előtagot egy másik szóval kombinálva olyan módon használták, hogy az lehetővé tette, hogy az előtag gyorséttermi szolgáltatások és gyorséttermek étlapján szereplő áruk vonatkozásában saját megkülönböztető képességet szerezzen.

60 Ahogyan a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 59. pontjában helyesen ismertette, a nemzeti bíróságok ez irányú megállapításait az 1991-ben és 1992-ben lefolytatott független vizsgálat is megerősítette, amelyből kitűnt, hogy az érintett vásárlóközönség a „mc" előtagról nagymértékben a McDONALD'S megjelölésre asszociál, és hogy erről az előtagról, ha az egy másik szóval áll együtt, nagymértékben asszociálnak olyan gyorséttermekre, amelyek ugyanehhez a csoporthoz tartoznak. Ezeket a bizonyítékokat, amelyek a releváns időszakok előttről származnak, a fenti 55. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a fellebbezési tanács felhasználhatta. A független vizsgálat keretében feltett kérdésekkel kapcsolatban a felperes állításától eltérően azt kell megjegyezni, hogy a kérdések megfogalmazása lehetővé tette annak objektív módon történő vizsgálatát, hogy az érintett vásárlóközönség – azaz a gyorséttermi szolgáltatások német fogyasztója – milyen mértékben asszociál a „mc" előtagról egyrészt a McDONALD'S megjelölésre, másrészt pedig az ugyanezen csoporthoz tartozó gyorséttermi szolgáltatásokra. Ami a vizsgálat eredményeinek jóval korábbi voltát illeti, valóban meg kell állapítani, hogy azok alapján nem teremthető kapcsolat a McDONALD'S védjegy használata és a McMUFFIN, McRIB, McFLURRY, CHICKEN McNUGGETS, McCHICKEN és EGG McMUFFIN korábbi védjegyek között, amelyek tényleges használata a fenti 58. pontban nyert megállapítást. Ez utóbbiakat végeredményben mind a független vizsgálattal érintett időszakot követően lajstromozták. Az említett eredmények azonban alátámasztják azt, hogy abban az időpontban, amikor ezeket a védjegyeket használták, a „mc" előtag egy másik szóval összetételben szerepelve már saját megkülönböztető képességet szerzett a gyorséttermi szolgáltatások vonatkozásában. Az adott ügy körülményei alapján ugyanis – ahogyan erre az EUIPO jogosan hívta fel a figyelmet – nem lehet arra következtetni, hogy a független vizsgálat keretében tett megállapítások a későbbiekben érvényüket vesztették volna, mivel – miként erre a fellebbviteli tanács a megtámadott határozat 86. pontjában rámutatott – a beavatkozó fél által bemutatott bizonyítékok tanúsítják, hogy a releváns időszakokban a beavatkozó fél továbbra is lajstromoztatott olyan védjegyeket, amelyek a „mc" előtag és egy másik szó kombinációjából álltak, és hogy a McDONALD'S még mindig a világ egyik legjelentősebb márkájának egyike. Ez azt bizonyítja, hogy a beavatkozó fél továbbra is eszközölt beruházásokat annak érdekében, hogy a gyorséttermi szolgáltatások vonatkozásában megőrizze ennek a védjegynek a jóhírnevét.

61 A beavatkozó fél által bemutatott bizonyítékok tehát alátámasztják, hogy a McDONALD'S, McMUFFIN, McRIB, McFLURRY, CHICKEN McNUGGETS, McCHICKEN és EGG McMUFFIN védjegyek általa történt használata elegendő volt ahhoz, hogy a releváns időszakokban a „mc" előtag egyes étlapon szereplő tételek, illetve élelmiszerek nevével összekapcsolva megtartsa saját megkülönböztető képességét, amelyet korábban – legalábbis az Unió területének egy részén – a gyorséttermi szolgáltatások és a gyorséttermek étlapján szereplő áruk vonatkozásában szerzett.

62 Következésképpen a fellebbezési tanács jogosan állapította meg a megtámadott határozat 60. pontjában, hogy a beavatkozó fél elegendő tájékoztatást adott arról, hogy a fenti 58. pontban említett korábbi védjegyeket a releváns időszakok alatt ténylegesen használták.

63 A fellebbezési tanács ezenkívül jogosan állapította meg a megtámadott határozat 67–69., 73. és 74. pontjában lényegében azt, hogy a beavatkozó által előterjesztett bizonyítékok a jogilag megkövetelt módon alátámasztják azt, hogy a releváns időszakokban a „mc" előtag egyes étlapon szereplő tételek,

illetve élelmiszerek nevével összekapcsolva – legalábbis az Unió területének egy részén – saját megkülönböztető képességet szerzett a gyorséttermi szolgáltatások és a gyorséttermek étlapján szereplő áruk vonatkozásában, és így a fenti 43. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ez az előtag alkalmas volt arra, hogy megalapozza egy védjegycsalád fennállását.

64 Végül meg kell jegyezni, hogy a McDONALD'S védjegyből származó McMUFFIN, McRIB, McFLURRY, CHICKEN McNUGGETS, McCHICKEN és EGG McMUFFIN védjegyek eleget tesznek mindazon feltételeknek, amelyek a fenti 43. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében egy „védjegycsalád" létrehozásához szükségesek, mivel kellő számban léteznek, és teljes egészében tartalmazzák ugyanazt a megkülönböztető – nevezetesen a „mc" – elemet, mellette pedig egy olyan szóelemet, amely megkülönbözteti őket egymástól, továbbá a McDONALD'S védjegyből származó ugyanazon „mc" előtag ismétlődése jellemzi őket. Az a tény, hogy ez utóbbi védjegyben a második elem egy családnévre utal, míg a védjegycsaládot alkotó védjegyekben gyorséttermek étlapján szereplő árukra vonatkozik, a felperes állításával ellentétben nem releváns. A gyorséttermi szolgáltatások vonatkozásában jóhírnévvel rendelkező McDONALD'S védjegy ugyanis – ahogyan erre a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 81. pontjában jogosan mutatott rá – a védjegycsalád alapvédjegye, amelyhez mindegyik származtatott védjegy egy közös tulajdonság – a „mc" előtag – révén kapcsolódik, és amelytől a beavatkozó fél gyorséttermeinek étlapján szereplő árukra utaló, ugyanolyan típusú befejező elem révén mindegyikük eltér, ahogyan ez a megtámadott határozat 61. pontjában is szerepel.

65 A fellebbezési tanács tehát a megtámadott határozat 58. és 60. pontjában arról is jogosan határozott, hogy a korábbi védjegyek „védjegycsaládot" alkotnak, és azokat „védjegycsaládként" használták.

– A vitatott védjegyben szereplő azon elemek jelenlétéről, amelyek a „Mc" védjegycsaládhoz kapcsolódhatnak

66 A megtámadott határozat 63. és 64. pontjában a fellebbezési tanács úgy vélte, hogy a vitatott védjegy olyan tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek alapján a „Mc" védjegycsaládhoz köthető, mivel először is ez a védjegy a „mc" előtaggal kezdődik, amelyet valószínűleg a „Mc" védjegycsalád közös előtagjával gyakorlatilag megegyezőnek érzékelnek, másodszor, a kérdéses védjegy felépítése nagyon hasonló a „Mc" védjegycsalád általános felépítéséhez, harmadszor pedig a „mc" és a „mac" előtagok a vitatott védjegyben és a „Mc" védjegycsaládban ugyanazon a helyen állnak és ugyanazt a szemantikai tartalmat jelölik.

67 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben fennálló körülmények között a fellebbezési tanács jogosan állapította meg, hogy a vitatott védjegy olyan tulajdonságokkal bír, amelyek alapján a fenti 30. és 64. pontban ismertetett okokból a „Mc" védjegycsaládhoz köthető.

68 Nem meggyőzőek a felperes által előadott azon érvek, amelyekkel vitatni próbálta az olyan tulajdonságok meglétét, amelyek alapján a vitatott védjegyet a „Mc" védjegycsaládhoz lehetne kötni.

69 Azzal az érvvel kapcsolatban, miszerint a vitatott védjegy elején álló elem, azaz a „mac" elem csupán hasonlít a „Mc" védjegycsalád közös előtagjára, azaz a „mc" elemre, holott az EUIPO-iránymutatások „Felszólalás" című C. része 2. szakasza 7. fejezete 2. pontjának 4. oldala úgy rendelkezik, hogy a vitatott védjegy közös elemének és a védjegycsalád közös elemének „azonosnak vagy nagyon hasonlónak" kell lennie, elegendő rámutatni, hogy legalábbis az érintett vásárlóközönség kelta családnevek előtagjait ismerő része az ezen védjegy elején álló elemet, azaz a „mac" elemet a „Mc" védjegycsalád közös kezdő elemével, azaz a „mc" elemmel azonosnak, illetve egyenértékűnek érzékeli.

70 Az ütköző védjegyek vizuális összehasonlítására alapított érvek egyébként nem relevánsak, mivel a vitatott védjegyek és a „Mc" védjegycsalád elején szereplő elemek közötti fogalmi azonosság és – kisebb mértékben – hangzásbeli azonosság, valamint a védjegyek azonos felépítése az, amely alapján a vitatott védjegy az említett védjegycsaládhoz köthető (lásd a fenti 69. pontot). Mindenesetre az a

körülmény, hogy a vitatott védjegy és a védjegycsaládhoz tartozó korábbi védjegyek tényleges használatuk során a kisbetűk, illetve nagybetűk használata révén megkülönböztethetők egymástól, a fenti 24. pontban már hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében nem releváns.

71 Ezenkívül a vitatott védjegy és a „Mc" védjegycsaládhoz tartozó korábbi védjegyek eltérő felépítésére alapított érv alapján – még ha az bizonyos mértékben relevánsnak is tekinthető – nem vonható kétségbe a fellebbezési tanács értékelésének megalapozottsága. A fellebbviteli tanács a megtámadott határozat 92. pontjában ugyanis helyesen jutott arra a következtetésre, hogy azok az áruk, amelyek vonatkozásában a vitatott védjegyet lajstromozták, és amelyek körébe élelmiszerek (köztük fagylaltok, muffinok, töltött és melegszendvicsek) és italok egyaránt tartoznak, szorosan kapcsolódnak azokhoz a szolgáltatásokhoz, amelyek vonatkozásában a McDONALD'S védjegy jóhírnevet élvez, vagyis a gyorséttermi szolgáltatásokhoz, amelyek keretében élelmiszereket és italokat kínálnak a vendégek részére (lásd a 76. és azt követő pontokat). Ezenkívül azzal kapcsolatban, hogy a felperes állítása szerint a vitatott védjegyet kizárólag italok forgalmazására használta, rá kell mutatni, hogy az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően nem azokat az árukat kell figyelembe venni, amelyek vonatkozásában a védjegyet ténylegesen használták a piacon, hanem azokat, amelyek tekintetében a védjegyet lajstromozták (lásd ebben az értelemben: 2005. április 13-i Gillette kontra OHIM – Wilkinson Sword [RIGHT GUARD XTREME sport] ítélet, T-286/03, nem tették közzé, EU:T:2005:126, 33. pont).

72 Végül hatástalannak kell minősíteni azt az érvet, amely szerint a vitatott védjegynek nem ugyanolyan a felépítése, mint a McDONALD'S védjegynek. Annak van ugyanis jelentősége, hogy a vitatott védjegyben megtalálhatók ugyanazok a közös jellemzők, amelyekhez a „Mc" védjegycsalád korábbi védjegyei kapcsolódnak, és amelyek révén eltérnek a védjegycsalád alapvédjegyének számító McDONALD'S védjegytől.

73 Végeredményképpen meg kell állapítani, hogy a fellebbezési tanács a fenti 42. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel megalapozottan mondta ki a megtámadott határozat 99. és 100. pontjában, hogy a „Mc" védjegycsalád fennállása az adott ügyben olyan tényezőnek minősül, amelyet figyelembe kell venni az érintett vásárlóközönség képzetében az ütköző védjegyek között létrejött kapcsolat megítélésekor.

A szóban forgó szolgáltatások és áruk közötti bizonyos fokú hasonlóság fennállásáról

74 A felperes előadja, hogy a fellebbezési tanács mérlegelési hibát vétett a megtámadott határozatban, amikor azt állapította meg, hogy a szóban forgó szolgáltatások és áruk között a köztük lévő szoros kapcsolatok miatt bizonyos fokú hasonlóság áll fenn. A felperes szerint a szóban forgó szolgáltatások és áruk a McDONALD'S védjegy szempontjából a gyorséttermi szolgáltatások, amelyek vonatkozásában az említett védjegy jóhírnevet élvez, a vitatott védjegy szempontjából pedig azok az áruk, amelyek vonatkozásában azt lajstromozták, azaz bizonyos élelmiszerek és italok, elsősorban a 30. osztályba tartozó kávé, pótkávé, instant kávé, instant kávékészítmények, kávébab és őrölt kávé (a továbbiakban: kávéból készült áruk), amelyeket az érintett piacon értékesítenek. Állítása szerint az EUIPO döntéshozatali gyakorlatából az következik, hogy a vendéglátóipari szolgáltatások, illetve az élelmiszerek és az italok nem hasonlóak egymáshoz. Az a tény, hogy a szóban forgó szolgáltatások és áruk fogyasztói megegyeznek, nem releváns az ezen szolgáltatások és áruk közötti hasonlóság fennállásának megítélése szempontjából, mert az Unión belüli nagyközönség mindenfajta szolgáltatást és árut vásárol, amelyek egymáshoz igen hasonlóak, de igen különbözőek is lehetnek. A kávéból készült áruk egyáltalán nem hasonlítanak a gyorséttermi szolgáltatásokhoz, mivel szupermarketekben és élelmiszerboltokban árusítják őket, nem pedig gyorséttermekben, és ha árusítanák is, a fogyasztók nem gondolnák, hogy a gyorséttermek felelnek az előállításukért. Az, hogy a gyorséttermek nyers élelmiszereket használnak és élelmiszereket szolgálnak fel, nem jelenti azt, hogy a vendéglátóipari szolgáltatások hasonlítanának az élelmiszerekhez, ahogyan ez az ítélkezési gyakorlatból és az EUIPO-iránymutatások C.2 része 2.B fejezete 5.3.3 szakaszának a tényállás időpontjában hatályos szövegéből is következik. A felperes szerint az EUIPO által hivatkozott ítélkezési gyakorlat nem

releváns, mivel élelmiszerkészítményekre vonatkozik. A felperes úgy véli, hogy a beavatkozó fél által az EUIPO előtti eljárás ügyiratához csatolt bizonyítékok alapján a fellebbezési tanács nem állíthatta a megtámadott határozat 101. pontjában, hogy bizonyos élelmiszereket, például ketchupot a McDONALD'S védjeggyel jelölve árusítottak német és olasz szupermarketekben.

75 Az EUIPO és a beavatkozó fél cáfolják a felperes érveit, és azt állítják, hogy a fellebbezési tanács nem követett el mérlegelési hibát a megtámadott határozatban, amikor azt állapította meg, hogy a szóban forgó szolgáltatások és áruk között bizonyos fokú hasonlóság áll fenn.

76 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a 207/2009 rendelet 8. cikkének (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy törlési kérelem alátámasztásául akkor is lehet rá hivatkozni, ha a korábbi európai uniós védjeggyel jelölt áruk és szolgáltatások, valamint azok az áruk és szolgáltatások, amelyek vonatkozásában egy európai uniós védjegyet lajstromoztak, azonosak vagy hasonlóak, és akkor is, ha nem azonosak és nem is hasonlóak (lásd ebben az értelemben: 2007. március 22-i Sigla kontra OHIM – Elleni Holding [VIPS] ítélet, T-215/03, EU:T:2007:93, 33. pont).

77 Az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az érintett áruk vagy szolgáltatások egybeesésének vagy különbözőségének mértéke ebben az összefüggésben csupán az egyik tényező az érintett vásárlóközönség képzetében az ütköző védjegyek közötti kapcsolat létrejöttének megítéléséhez (lásd: 2012. július 6-i ROYAL SHAKESPEARE ítélet, T-60/10, nem tették közzé, EU:T:2012:348, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

78 Az érintett áruk és szolgáltatások hasonlóságának értékelésénél figyelembe kell venni az ezen áruk és szolgáltatások kapcsolatát jellemző összes tényezőt, köztük különösen a természetüket, a rendeltetésüket, a felhasználásukat, valamint versengő vagy egymást kiegészítő voltukat (1998. szeptember 29-i Canon-ítélet, C-39/97, EU:C:1998:442, 23. pont).

79 A jelen ügyben – ahogyan ez a fenti 71. pontban is említésre került – a következő szolgáltatásokat és árukat kell egymással összehasonlítani: egyfelől azokat a szolgáltatásokat, amelyek tekintetében a McDONALD'S védjegy jóhírnévvel rendelkezik, azaz a gyorséttermi szolgáltatásokat, amelyek keretében élelmiszereket és italokat kínálnak a vendégek részére, másrészt azokat az árukat, amelyek vonatkozásában a vitatott védjegyet lajstromozták, amelyek körébe bizonyos élelmiszerek és italok tartoznak. A fenti 71. pontban kifejtett okokból nem volt megalapozott a felperes azon állítása, hogy az említett összehasonlításnak a vitatott védjegyet illetően elsődlegesen az italokra kellett volna irányulnia, mivel a gyakorlatban az említett védjegyet főként italok forgalmazására használja.

80 Valóban nem vitatható, hogy az élelmiszereknek és az italoknak, illetve a vendéglátóipari szolgáltatásoknak nem ugyanolyan a természete, a rendeltetése vagy a felhasználása (lásd ebben az értelemben: 2014. december 12-i Comptoir d'Épicure kontra OHIM – A-Rosa Akademie [da rosa] ítélet, T-405/13, nem tették közzé, EU:T:2014:1072, 96. pont). Az ítélkezési gyakorlat szerint azonban a tágabb értelemben vett élelmiszerek, köztük az italok, illetve a vendéglátóipari szolgáltatások a közöttük lévő különbségek ellenére bizonyos fokú hasonlóságot mutatnak egymással, mivel először is az érintett élelmiszereket vendéglátóipari szolgáltatások keretében használják és kínálják, és ezáltal ezen áruk és szolgáltatások között egymást kiegészítő jelleg áll fenn, másodszor a vendéglátóipari szolgáltatásokat ugyanazokon a helyeken kínálhatják, mint ahol az érintett élelmiszereket árusítják, harmadszor pedig az érintett élelmiszerek ugyanazoktól a csomagolt élelmiszereket forgalmazó vállalkozásoktól, illetve gazdaságilag egymással kapcsolatban álló vállalkozásoktól, vagy elvitelre előkészített ételeket árusító éttermektől is származhatnak (lásd ebben az értelemben: 2014. december 12-i da rosa ítélet, T-405/13, nem tették közzé, EU:T:2014:1072, 97. és 98. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. június 4-i Yoo Holdings kontra OHIM – Eckes-Granini Group [YOO] ítélet, T-562/14, nem tették közzé, EU:T:2015:363, 25–28. pont).

81 Nem releváns az a tény, hogy a felperes által hivatkozott EUIPO-iránymutatások nem tükrözik e tekintetben pontosan a fenti 80. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, mivel ezek az iránymutatások az uniós jogi rendelkezések értelmezése során nem minősülnek kötelező erejű jogi aktusoknak (2012. december 19-i Leno Merken ítélet, C-149/11, EU:C:2012:816, 48. pont).

82 A jelen esetben mindenekelőtt arra kell rámutatni, hogy a védjeggyel jelölt, tágabb értelemben vett élelmiszereket a beavatkozó fél által nyújtott gyorséttermi szolgáltatások keretén belül is felhasználhatják és kínálhatják. A vitatott védjeggyel jelölt egyes élelmiszerek, például a fagylaltok, a muffinok, a töltött és a melegszendvicsek egyébként nem egyszerűen gyorséttermi létesítményekben felszolgált ételek alapjául szolgáló összetevők, hanem olyan áruk, amelyeket gyorséttermek étlapján ilyen formában kínálnak. Így tehát a szóban forgó élelmiszerek és vendéglátóipari szolgáltatások – miként erre a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 95. pontjában jogosan rámutat – ugyanazokra a fogyasztókra irányulnak. Ezen áruk és szolgáltatások között tehát egymást kiegészítő jelleg áll fenn.

83 Továbbá a vitatott védjeggyel jelölt azon élelmiszerekkel kapcsolatban, amelyeket gyorséttermek étlapjain ilyen formában használnak fel vagy kínálnak, hangsúlyozni kell, hogy azokat helyben fogyasztják ugyanazokban a létesítményekben, ahol a beavatkozó fél gyorséttermi szolgáltatásait nyújtják.

84 Végül – ahogyan erre a beavatkozó fél rámutat – az általa is nyújtott gyorséttermi szolgáltatásokat elvitelre is kínálják. Márpedig ilyen esetben a fogyasztó hajlamos kapcsolatot teremteni az elvitelre adott áru csomagolásán elhelyezett védjegy és ezen áruk kereskedelmi származása között.

85 A fenti 82–84. pontban szereplő észrevételekre tekintettel azt kell megállapítani, hogy megalapozott a fellebbezési tanácsnak a megtámadott határozat 92., 95., 96. és 101. pontban foglalt értékelése, amely szerint a szóban forgó szolgáltatások és áruk között a köztük lévő szoros kapcsolatok miatt bizonyos mértékű hasonlóság áll fenn.

86 Minthogy ezek az indokok elegendőek a megtámadott határozat indokolásához, nem szükséges megvizsgálni a felperesnek az indokolás mellékes – a megtámadott határozat 102. pontjában szereplő – részével szemben felhozott, arra alapított kifogásait, hogy a beavatkozó fél egyes áruit (ketchup) németországi és olaszországi szupermarketekben árusítják. A fellebbezési tanács ezért jogosan állapította meg többek között a megtámadott határozat 102. pontjában, hogy az érintett vásárlóközönség gondolatban összekapcsolhatja egymással az ütköző védjegyeket.

Annak veszélyéről, hogy McDONALD'S védjegy jóhírnevét a vitatott védjegy alapos ok nélkül történő használata révén tisztességtelenül kihasználják

87 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a vásárlóközönség tudatában az ütköző védjegyek közötti kapcsolat létrejötte szükséges, ám önmagában nem elegendő feltétele annak, hogy olyan jogsértés fennállását lehessen megállapítani, amellyel szemben a 207/2009 rendelet 8. cikkének (5) bekezdése a jóhírnévvel rendelkező védjegyek számára védelmet nyújt (lásd: 2010. december 7-i Nute Partecipazioni és La Perla kontra OHIM – Worldgem Brands [NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC] ítélet, T-59/08, EU:T:2010:500, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

88 A korábbi európai uniós védjegy jogosultjának ugyanis ahhoz, hogy részesüljön a 207/2009 rendelet 8. cikke (5) bekezdésében bevezetett oltalomban, bizonyítania kell, hogy a töröltetni kívánt védjegy alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a korábbi európai uniós védjegy megkülönböztető képességét vagy jó hírnevét (lásd analógia útján: 2010. december 7-i NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC ítélet, T-59/08, EU:T:2010:500, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

89 A jogsértések e három típusa közül egy is elegendő a 207/2009 rendelet 8. cikke (5) bekezdésének alkalmazhatóságához (lásd analógia útján: 2010. december 7-i NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC ítélet, T-59/08, EU:T:2010:500, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), és megjegyzendő, hogy a törlési osztály és a megtámadott határozatban a fellebbezési tanács is csupán a McDONALD'S védjegy jóhírnevének tisztességtelen kihasználásával megvalósuló jogsértés fennállását állapította meg.

90 A felperes azt állítja, hogy a fellebbezési tanács mérlegelési hibát vétett a megtámadott határozatban, amikor azt állapította meg, hogy a felperes a vitatott védjegy alapos ok nélkül történő használata révén tisztességtelenül kihasználhatta a McDONALD'S védjegy jóhírnevét. Megjegyzi, hogy a megtámadott határozat azon a téves megállapításon alapul, hogy a McDONALD'S védjegy „mc" előtagja bizonyos étlapon szereplő tételek, illetve élelmiszerek nevével összekapcsolva jóhírnévre tett szert. E feltételek mellett szerinte téves az az állítás, hogy az érintett vásárlóközönség a „mac" előtagot a „coffee" szóval összekapcsoló vitatott védjegyet a McDONALD'S védjegy felépítésének átvételeként érzékeli. A felperes szerint a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 99. pontjában hibát követett el annak megállapításával, hogy mivel a felperes csak a kávén és a kávé csomagolásán helyezte el a vitatott védjegyet, nem kétséges, hogy a „Mc" védjegycsalád általános felépítését próbálta teljes mértékben utánozni. E tekintetben felhívja a figyelmet arra, hogy a jelen eljárásban az EUIPO és a beavatkozó fél egyébként nem állítja azt, hogy a vitatott védjegyet rosszhiszeműen választotta. Ezenkívül a beavatkozó fél nem indított ellene védjegybitorlási keresetet. A felperes azt állítja, hogy az általa az EUIPO előtti eljárás ügyiratához csatolt tanúvallomás bizonyítja, hogy a vitatott védjegy kiválasztása jóhiszeműen történt, és hogy a védjegy kávéárusítás tekintetében történő használata azzal magyarázható, hogy a „coffee" elem erre az árura utal.

91 Végül a felperes azt rója fel a fellebbezési tanácsnak, hogy nem vette figyelembe a valós piaci viszonyokat, holott abban az esetben, ha az érintett védjegyeket ténylegesen használják a piacon, a korábbi európai uniós védjegy jogosultjának bizonyítania kell, hogy a töröltetni kívánt védjegy jogosultja valóban tisztességtelenül kihasználja a védjegye jóhírnevét. A fellebbezési tanács nem vette figyelembe, hogy az ütköző védjegyek Bulgáriában, Észtországban, Cipruson, Lettországban, Magyarországon és Lengyelországban legalább 1994 óta problémamentesen léteztek egymás mellett még akkor is, ha a vitatott védjegyet – mint például Lengyelországban – intenzíven használták. A felperes szerint abból kell kiindulni, hogy a valós piaci viszonyok az egész Unióban azonosak. Az a tény viszont, hogy a korábbi védjegyek jogosultja keresetet szándékozott indítani a töröltetni kívánt védjegy jogosultjával szemben, nem minősül olyan bizonyítéknak, amely alapján meg lehetne állapítani, hogy az érintett vásárlóközönség képzetében fennáll az említett védjegyek közötti összetéveszthetőség, kapcsolatteremtés, illetve imázsátvitel. A felperes előadja, hogy a kávéból készült árukat jelölő vitatott védjegynek a gyorséttermi szolgáltatások vonatkozásában jóhírnevet élvező McDONALD'S védjegy melletti intenzív, hosszan tartó, jóhiszemű és békés használata a vitatott védjegy használata tekintetében a 207/2009 rendelet 8. cikkének (5) bekezdése értelmében vett alapos oknak minősül.

92 Az EUIPO és a beavatkozó fél cáfolja a felperes érveit, és azt állítja, hogy a fellebbezési tanács nem követett el mérlegelési hibát a megtámadott határozatban annak megállapításával, hogy a vitatott védjegy alapos ok nélkül történő, felperes általi használata tisztességtelenül kihasználta a McDONALD'S védjegy jóhírnevét.

93 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a korábbi védjegy megkülönböztető képességének vagy jó hírnevének tisztességtelen kihasználásából álló jogsértés fennállását – amennyiben az e védjegyből a későbbi védjegy jogosultja által szerzett előnyre vonatkozik a tilalom – azon áruk és szolgáltatások átlagos, szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő fogyasztója szempontjából kell értékelni, amelyek vonatkozásában a későbbi védjegyet lajstromozták (lásd analógia útján: 2008. november 27-i Intel Corporation ítélet, C-252/07, EU:C:2008:655, 35. és 36. pont).

94 A „korábbi [európai uniós] védjegy [...] jó hírnevé[nek]" 207/2009 rendelet 8. cikkének (5) bekezdése értelmében vett „tisztességtelen kihasznál[ásának]" nem előfeltétele sem az összetévesztés veszélyének fennállása, sem a védjegy jóhírnevének sérelme, vagy ennél általánosabban, a védjegy jogosultjának okozott sérelem sem (lásd analógia útján: 2009. június 18-i L'Oréal és társai ítélet, C-487/07, EU:C:2009:378, 50. pont). A tisztességtelen kihasználás abból következik, hogy valamely harmadik fél a korábbi európai uniós védjegyhez hasonló védjegy használatával megpróbál annak nyomdokába lépni azért, hogy részesüljön annak vonzerejéből, elismertségéből és presztízséből, valamint azért, hogy kihasználja – mindennemű pénzügyi ellentételezés nélkül – a korábbi európai uniós védjegy jogosultja által e védjegy imázsának megteremtése és fenntartása érdekében eszközölt üzleti ráfordításokat (lásd ebben az értelemben: 2009. június 18-i L'Oréal és társai ítélet, C-487/07, EU:C:2009:378, 50. pont; 2010. december 7-i NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC ítélet, T-59/08, EU:T:2010:500, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

95 Annak eldöntésekor, hogy a töröltetni kívánt védjegy használata tisztességtelenül kihasználja-e a korábbi európai uniós védjegy jóhírnevét, olyan átfogó értékelést kell végezni, amely figyelembe veszi az adott ügy valamennyi releváns tényezőjét, amelyek sorában többek között szerepel a korábbi európai uniós védjegy jóhírnevének intenzitása és megkülönböztető képességének foka, az ütköző védjegyek közötti hasonlóság mértéke, valamint az érintett áruk vagy szolgáltatások jellege és egymáshoz közelálló mivoltuk mértéke. Ami a korábbi európai uniós védjegy jóhírnevének intenzitását és megkülönböztető képességének fokát illeti, minél jelentősebb a védjegy megkülönböztető képessége és jóhírneve, annál könnyebb a jogsértés megtörténtének elfogadása. Továbbá minél közvetlenebbül és erőteljesebben idézi fel a töröltetni kívánt védjegy a korábbi európai uniós védjegyet, annál nagyobb annak a kockázata, hogy a megjelölés aktuális vagy jövőbeli használata tisztességtelenül kihasználja a korábbi európai uniós védjegy jóhírnevét (lásd: 2010. december 7-i NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC ítélet, T-59/08, EU:T:2010:500, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

96 A korábbi európai uniós védjegy jogosultjának nem kell bizonyítania a védjegye tényleges és aktuális sérelmének a 207/2009 rendelet 8. cikkének (5) bekezdése értelmében vett fennállását. Ugyanis, amennyiben előre látható, hogy a töröltetni kívánt védjegy jogosultja általi használatból ilyen sérelem következik, akkor a korábbi európai uniós védjegy jogosultját nem lehet arra kötelezni, hogy megvárja a sérelem tényleges megvalósulását ahhoz, hogy megtilthassa az említett használatot. A korábbi európai uniós védjegy jogosultjának azonban bizonyítania kell azon tények fennállását, amelyek alapján az ilyen sérelem jövőbeli bekövetkezésének komoly veszélyére lehet következtetni (lásd: 2010. december 7-i NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC ítélet, T-59/08, EU:T:2010:500, 33. és 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

97 Ha a korábbi európai uniós védjegy jogosultjának sikerül bizonyítania akár védjegye tényleges és aktuális sérelmét, akár ennek hiányában az ilyen sérelem jövőbeli bekövetkezésének komoly veszélyét, a töröltetni kívánt védjegy jogosultjának feladata annak bizonyítása, hogy e védjegy használatának alapos oka van (lásd: 2010. december 7-i NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC ítélet, T-59/08, EU:T:2010:500, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

98 A fenti 93–97. pontban ismertetett szabályokra tekintettel kell megvizsgálni a feleknek az indokolás azon részével szemben felhozott érveit, amelyek alapján a fellebbezési tanács a megtámadott határozatban helybenhagyta a törlési osztály arra vonatkozó megállapításait, hogy a vitatott védjegy alapos ok nélküli használata tisztességtelenül kihasználta a McDONALD'S védjegy jóhírnevét.

99 Az adott ügyben a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 90. pontjában arra a következtetésre jutott, hogy az érintett vásárlóközönséget a vitatott védjeggyel jelölt áruk érintett vásárlóközönsége, azaz az átlagos figyelmi szintet tanúsító, Unión belüli nagyközönség alkotja. A megtámadott határozat 108. pontjában továbbá azt is megállapította, hogy kellően bizonyított, hogy a vitatott védjegy alapos ok nélküli használata tisztességtelenül kihasználja a McDONALD'S védjegy jóhírnevét. A fellebbezési tanács – ahogyan ez ugyanezen határozat 102–108. pontjából is kitűnik – úgy vélte ugyanis, hogy igen valószínű, hogy a vitatott védjegy a McDONALD'S védjegy nyomdokába lépett azért, hogy részesüljön

annak vonzerejéből, elismertségéből és presztízséből, és kihasználta – mindennemű pénzügyi ellentételezés nélkül – a beavatkozó fél által a McDONALD'S védjegy imázsának megteremtése és fenntartása érdekében eszközölt üzleti ráfordításokat. Szerinte az ügy valamennyi releváns tényezője alapján arra lehet ugyanis következtetni, hogy az érintett vásárlóközönség, illetve annak jelentős része gondolatban összekapcsolhatja egymással az ütköző védjegyeket, mivel amikor a vitatott védjegyet a beavatkozó fél áruival szoros kapcsolatban álló árukon látja, feltűnhet neki, hogy ez a védjegy gyakorlatilag ugyanazzal az előtaggal rendelkezik és ugyanaz a felépítése, mint a McDONALD'S védjegynek, és az említett védjegyről a „Mc" védjegycsaládra asszociálhat, amelynek a McDONALD'S védjegy az alapvédjegye.

100 A fellebbezési tanács ezért azt állapította meg, hogy a vitatott védjegy használata magában foglalhatja a McDONALD'S védjegy imázsának, illetve az általa kivetített tulajdonságoknak a vitatott védjeggyel jelölt árukra történő átvitelét. A fellebbezési tanács értékelése szempontjából releváns tényezők – ahogyan ez a megtámadott határozat 99–101. pontjában szerepel – a következők voltak: először is a McDONALD'S védjegy jelentős jóhírneve, másodszor a „mc" előtag egyes étlapon szereplő tételek, illetve élelmiszerek nevével összetételben, a gyorséttermi szolgáltatások és a gyorséttermek étlapján szereplő áruk vonatkozásában megszerzett saját megkülönböztető képessége, harmadszor, hogy a vitatott védjegynek ugyanaz a felépítése, mint a „Mc" védjegycsaládnak, negyedszer pedig, hogy a szóban forgó szolgáltatások és áruk a köztük lévő szoros kapcsolatok miatt bizonyos mértékű hasonlóságot mutatnak egymással.

101 A felperes – ahogyan erre az EUIPO jogosan rámutat – nem vitatja azt, ahogyan a fellebbezési tanács az érintett vásárlóközönséget értékelte. Végeredményben ez a meghatározás nem hibás, és helyt kell adni neki. A vitatott védjeggyel érintett áruk ugyanis az átlagos figyelmi szintet tanúsító, Unión belüli nagyközönséget célozzák meg. Egyébiránt a McDONALD'S védjegyet 1996. április 1-jei elsőbbségi joggal 1999. július 16-án lajstromozták, és az Unióban jelentős jóhírnévvel rendelkezik a gyorséttermi szolgáltatások vonatkozásában, amit egyébként a felperes sem vitat (lásd a fenti 16. pontot).

102 A felperes azon érvével kapcsolatban, amely szerint a fellebbezési tanács a megtámadott határozatban nem állapíthatta meg az egyes étlapon szereplő tételek, illetve élelmiszerek nevével összetételben szereplő „mc" előtagnak a gyorséttermi szolgáltatások és a gyorséttermek étlapján szereplő áruk vonatkozásában szerzett jóhírnevét, meg kell jegyezni, hogy ez a kifogás a fenti 63. pontban elutasításra került. A fellebbezési tanács megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a McDONALD'S védjegy által élvezett jóhírnév kiterjed a „Mc" védjegycsalád jellemző elemeire, és ehhez nem kellett – ahogyan ezt a felperes állítja – megvizsgálnia, hogy a védjegycsaládot alkotó védjegyek mindegyike jóhírnevű védjegy-e.

103 Ami a felperes azon érvét illeti, hogy nem állt szándékában a vitatott védjegyben utánozni a „Mc" védjegycsalád általános felépítését, a fenti 67. pontban már említésre került, hogy a fellebbviteli tanács a megtámadott határozat 61. és 99. pontjában jogosan mutatott rá arra, hogy a vitatott védjegy a „Mc" védjegycsalád felépítését utánozta. Jóllehet a fenti 79. pontban kifejtett okok miatt a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 99. pontjában valóban nem megalapozottan érvelt azzal, hogy a felperes a gyakorlatban a vitatott védjeggyel jelölve csak kávét forgalmazott, és vont le következtetést abból, hogy a vitatott védjegy a „Mc" védjegycsalád felépítését próbálta utánozni, az így ejtett hiba nem volt kihatással a megtámadott határozat jogszerűségére. A szóban forgó indokok ugyanis mellékesnek tekinthetők az említett határozatban, és nem változtatnak az ugyanezen határozat 61. pontjában levont következtetésen, miszerint a vitatott védjegy a „Mc" védjegycsalád általános felépítését tükrözi. A fellebbezési tanács ezért jogosan állapította meg a megtámadott határozat 99. pontjában, hogy a „Mc" védjegycsalád fennállása olyan tényezőnek minősül, amelyet döntően figyelembe kell venni a tisztességtelen kihasználás megtörténtének megítélésekor.

104 A felperes arra alapított érvét illetően, hogy a szóban forgó szolgáltatások és áruk között nincsen szoros kapcsolat, emlékeztetni kell arra, hogy – ahogyan ez a fenti 83. pontban már említésre került – a megtámadott határozat 92., 95., 96. és 101. pontjában a fellebbezési tanács jogosan állapította meg, hogy a szóban forgó szolgáltatások és áruk között a köztük lévő szoros kapcsolatok miatt bizonyos mértékű hasonlóság áll fenn.

105 A fenti 95. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően és a fenti 73. pontban a „Mc" védjegycsalád fennállására alapított tényező relevanciájára vonatkozóan levont következtetésekre tekintettel a fellebbezési tanács által figyelembe vett valamennyi tényező releváns volt annak átfogó értékelése szempontjából, hogy a vitatott védjegy használata révén megvalósult-e a McDONALD'S védjegy jóhírnevének tisztességtelen kihasználása.

106 A fellebbezési tanács e tényezők összességének átfogó értékelése keretében – miként ez a fenti 99. pontban már ismertetésre került – megállapította, hogy igen valószínű, hogy a vitatott védjegyet a McDONALD'S védjegy nyomdokában hasznosították, mivel az érintett vásárlóközönség átvihette a második védjegy imázsát, illetve az általa kivetített tulajdonságokat az előbbi védjeggyel jelölt árukra.

107 A felperes arra alapított érvét illetően, hogy a fellebbezési tanács az említett értékelés megfogalmazásakor nem vette figyelembe a valós piaci viszonyokat, meg kell jegyezni, hogy a fellebbezési tanácsnak a fenti 96. pontban már hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően csak azt kellett megvizsgálnia, hogy a korábbi európai uniós védjegy jogosultja olyan bizonyítékokat nyújtott-e be, amelyek alapján első látásra a tisztességtelen kihasználás jövőbeli, nem csupán elméleti veszélyére lehet következtetni. Ilyen megállapításra lehet jutni többek között valószínűségi elemzésből eredő logikai következtetések alapján, valamint figyelembe véve az érintett kereskedelmi ágazat szokásos gyakorlatát, illetve az adott ügyre vonatkozó bármely más körülményt (2012. május 10-i, Rubinstein és L'Oréal kontra OHIM ítélet, C-100/11 P, EU:C:2012:285, 95. pont).

108 Márpedig – ahogyan ez a fenti 99. pontból következik – a fellebbezési tanács az adott ügy releváns tényezőinek átfogó vizsgálatát követően állapította meg azt, hogy fennáll annak komoly veszélye, hogy az érintett vásárlóközönség a vitatott védjegyről a „Mc" védjegycsaládra asszociál és gondolatban összekapcsolja egymással az ütköző védjegyeket, és így fennáll annak komoly veszélye, hogy a vitatott védjegy használata tisztességtelenül kihasználja a McDONALD'S védjegy jóhírnevét.

109 Azzal kapcsolatban, hogy a felperes többek között azt kifogásolja, hogy a fellebbezési tanács nem vette figyelembe azt a körülményt, hogy az ütköző védjegyek Bulgáriában, Észtországban, Cipruson, Lettországban, Magyarországon és Lengyelországban legalább 1994 óta problémamentesen léteztek egymás mellett, el kell utasítani a felperes érveit. Az ütköző védjegyek ugyanis nem tekinthetők olyannak, mint amelyek problémamentesen léteznek, illetve léteztek egymás mellett, mivel a beavatkozó fél éppen hogy kérelmet nyújtott be a vitatott védjegy törlése iránt a McDONALD'S védjegyre hivatkozva. Továbbá mivel ezt a kérelmet hét hónappal a vitatott védjegy lajstromozása után nyújtották be, nem merülhet fel a jelen esetben a 207/2009 rendelet 54. cikkének (1) bekezdése értelmében vett belenyugvás általi jogvesztés. Azzal kapcsolatban, hogy a felperes a jelen kifogás keretében gyakorlatilag úgy érvel, hogy a McDONALD'S védjegy nem a vitatott védjegy mellett létezett egy időben problémamentesen, hanem egyes olyan, a vitatott védjeggyel megegyező nemzeti védjegyekkel, amelyeket legalább 1994 óta lajstromoztak Bulgáriában, Észtországban, Cipruson, Lettországban, Magyarországon és Lengyelországban, rá kell mutatni, hogy – ahogyan ezt a beavatkozó fél jogosan megjegyzi – még ha vélelmezzük is, hogy az említett védjegyek az érintett tagállamok uniós csatlakozása óta problémamentesen léteztek egymás mellett, ez még nem bizonyítja, hogy ez az egymás mellett létezés általános lett volna, és a felperes által az Unión belül lajstromoztatott, a vitatott védjeggyel megegyező valamennyi nemzeti védjegyet érintette volna. A jelen ügyben a beavatkozó fél által az EUIPO előtti eljárás ügyiratához csatolt nemzeti határozatok ezzel szemben azt bizonyítják, hogy a McDONALD'S védjegy és a felperesnek a vitatott védjeggyel megegyező nemzeti védjegyeinek egymás mellett létezése Németországban, Spanyolországban, Svédországban és az Egyesült Királyságban korántsem volt „problémamentes", mivel a felperes nemzeti

védjegyei több ízben is perbe kerültek e tagállamok bíróságai előtt (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2009. szeptember 3-i Aceites del Sur-Coosur kontra Koipe ítélet, C-498/07 P, EU:C:2009:503, 83. pont; 2005. december 8-i Castellblanch kontra OHIM – Champagne Roederer [CRISTAL CASTELLBLANCH] ítélet, T-29/04, EU:T:2005:438, 74. pont).

110 Mindenesetre – ahogyan erre a beavatkozó fél jogosan rámutat – arra, hogy nem áll fenn komoly veszélye annak, hogy a szóban forgó tagállamokban az érintett vásárlóközönség a felperesnek a vitatott védjeggyel megegyező egyes más nemzeti védjegyeiről a „Mc" védjegycsaládra asszociálhat, és az említett nemzeti védjegyeket és a McDONALD'S védjegyet gondolatban összekapcsolhatja egymással, nem lehet kizárólag abból a körülményből következtetni, hogy a beavatkozó fél nem szólalt fel az említett nemzeti védjegyekkel szemben, illetve nem kérte azok törlését (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2005. május 11-i Grupo Sada kontra OHIM – Sadia [GRUPO SADA] ítélet, T-31/03, EU:T:2005:169, 85. és 86. pont) még e védjegyek jelentős mértékű használata esetén sem, ahogyan ez a felperes szerint Lengyelországban történt.

111 Számos oka lehet ugyanis annak, hogy nem vitatták a védjegyeket, és ezek az okok nem feltétlenül kapcsolódnak ahhoz, hogy a szóban forgó tagállamokban az érintett vásárlóközönség objektíven miként érzékeli az érintett védjegyeket. A jelen esetben a felperes pedig nem szolgáltatott olyan bizonyítékot, amely alapján mindenképpen ki lehetne zárni, hogy a bolgár, észt, ciprusi, lett, magyar, illetve lengyel nagyközönség a felperesnek a vitatott védjeggyel megegyező nemzeti védjegyeiről a „Mc" védjegycsaládra asszociálhat, és az említett nemzeti védjegyeket és a McDONALD'S védjegyet gondolatban összekapcsolhatja egymással (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2012. szeptember 26-i CITIGATE-ítélet, T-301/09, nem tették közzé, EU:T:2012:473, 128. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

112 Azt a felperesi kifogást kell még megvizsgálni, amely szerint lényegében a fellebbezési tanács nem állapította meg a megtámadott határozat 114–116. pontjában, hogy a felperesnek alapos oka volt a vitatott védjegy használatára.

113 A 207/2009 rendelet 8. cikkének (5) bekezdéséből az következik, hogy a jóhírnevű védjegy jogosultjának az e rendelkezés értelmében vett „alapos oknál" fogva tűrnie kell, hogy harmadik személy az említett védjegyhez hasonló megjelölést az ezen védjegy árujegyzékében szereplő áruval azonos áru vonatkozásában használjon, amennyiben bizonyítást nyer, hogy ezt a megjelölést a jóhírnevű védjegy bejelentését megelőzően, azonos áru vonatkozásában, jóhiszeműen már használták (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2014. február 6-i Leidseplein Beheer és de Vries ítélet, C-65/12, EU:C:2014:49, 60. pont).

114 A jelen ügyben, amennyiben a felperes által a jelen kifogás keretében hivatkozott megjelölés megfelel a vitatott védjegynek, rá kell mutatni, hogy a fenti 113. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat két okból sem alkalmazható. Egyrészt – ahogyan erre a beavatkozó fél jogosan rámutat – a vitatott védjegyet nem használták a McDONALD'S védjegy előtt, mivel utóbbit a vitatott védjegyet megelőzően lajstromozták. Másrészt – ahogyan ez a fenti 109. pontban már szerepelt – nem állapítható meg, hogy az ütköző védjegyek problémamentesen léteztek volna egymás mellett, mivel a beavatkozó fél éppen a McDONALD'S védjegyhez fűződő jogait védte azzal, hogy a vitatott védjegy ellen az előírt határidőn belül törlési kérelmet nyújtott be.

115 Azzal kapcsolatban, hogy a felperes által a jelen kifogás keretében hivatkozott megjelölések a vitatott védjeggyel megegyező olyan nemzeti védjegyeknek felelnek meg, amelyeket legalább 1994 óta lajstromoztatott Bulgáriában, Észtországban, Cipruson, Lettországban, Magyarországon és Lengyelországban, tisztázni kell, hogy még ha abból is indulunk ki, hogy az említett védjegyek problémamentesen léteztek egymás mellett az érintett nemzeti piacokon, ez még nem jelenti azt – ahogyan ez a fenti 109. pontban is szerepel –, hogy a beavatkozó fél tűri vagy tűrni köteles a vitatott védjegynek az uniós piac egészén történő használatát.

116 A fellebbezési tanács tehát jogosan állapította meg a megtámadott határozat 114–116. pontjában, hogy a felperesnek nem volt alapos oka a vitatott védjegy használatára.

117 Mivel a felperes által felhozott egyik kifogás sem volt elfogadható, a jelen keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

118 Az eljárási szabályzat 134. cikkének 1. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

119 Mivel a felperes pervesztes lett, az OHIM és a beavatkozó fél kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Törvényszék a Future Enterprises Pte Ltd-t kötelezi a költségek viselésére.

Kanninen Pelikánová Buttigieg

Kihirdetve Luxembourgban, a 2016. július 5-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita előzményei 2

A felek kérelmei 4

A jogkérdésről 5

A jogi háttérre és a jogvita tárgyára vonatkozó előzetes megjegyzések 5

Az ütköző védjegyek közötti bizonyos fokú hasonlóság mértékének fennállásáról 5

Az érintett vásárlóközönség képzetében az ütköző védjegyek között létrejött kapcsolatról 9

A „Mc" védjegycsalád fennállásáról, amely releváns tényezőnek tekinthető annak megítélésénél, hogy az érintett vásárlóközönség képzetében létrejött-e kapcsolat az ütköző védjegyek között 10

– A „védjegycsaládnak" való minősítéshez szükséges számú korábbi védjegy tényleges használatáról 11

– A vitatott védjegyben szereplő azon elemek jelenlétéről, amelyek a „Mc" védjegycsaládhoz kapcsolódhatnak 15

A szóban forgó szolgáltatások és áruk közötti bizonyos fokú hasonlóság fennállásáról 16

Annak veszélyéről, hogy McDONALD'S védjegy jóhírnevét a vitatott védjegy alapos ok nélkül történő használata révén tisztességtelenül kihasználják 18

A költségekről 24